

SZENTENDREI REFORMÁTUS ÓVODA

NEVELÉSI PROGRAMJA

2020

„Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket...”(Márk 10, 14)

Szentendrei Református Óvoda

OM azonosító:

201309

Megbízott óvodavezető

Dobrik-Lupták Sára

AZ ÓVODA ADATAI

Az Óvoda Neve:

Szentendrei Református Óvoda
Cím: 2000 Szentendre, Vasúti Villasor 15.
Tel: 06-26/310-345, tel/fax: 06-26/500-014
E-mail: reformatusovoda@gmail.com
Honlap: www.szro.hu

Az óvoda OM azonosító száma:

201309

Az óvoda alapításának éve:

2009. Aug.1.

Az Óvoda Fenntartója: Szentendrei Református Egyházközség

Cím. 2000 Szentendre, Rákóczi u. 14.
Tel: 06-26/310-524
Honlap: www.szre.hu

Az Óvoda Alaptevékenysége:

Iskolai előkészítő oktatás
Óvodai nevelés, ellátás
A többi gyermekkel együtt nevelhető – Sajátos nevelési igényű /enyhén
hallásfogyatékos, és beszéd fogyatékos/ gyermekek óvodai nevelése

Az Óvodai Csoportok Száma:

4 Csoport

Az Óvoda Max. Létszáma:

108 Fő az Alapító okirat szerint

Alapító Okirat Kelte:

2009. Ápr.21. Eredeti
2009. Júl.6. Módosított
2010. Máj.14. Módosított
2012. Dec. 16. Módosított

Működési Engedély Száma És Kelte:

419-8/2009. Iii. Eredeti
419-10/2009. Iii. Módosított
03-371/2-2010. Módosított

Az Óvoda megbízott vezetője:

Dobrik-Lupták Sára

A Program Benyújtója: Az Óvoda Vezetője És Nevelőtestülete

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

Törvények, Rendeletek:

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és módosításai
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai
- 1995. évi I. tc. A Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye
Módosította: 1998. évi II. tv.; 2005. évi II. tc.
- 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházzól
- 2012. évi CLXXXVIII. Törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2012. évi CLXXXVIII. Törvény a köznevelési feladatot ellátó önk. fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelete a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról

TARTALOMJEGYZÉK

Az óvoda adatai	1
Törvényi háttér	2
I.Bevezetés	4
1. 1. Helyzetkép.....	4
1.2. Küldetésünk.....	4
II. Óvodai nevelésünk alapelvei	7
2. 1. Legfontosabb alapelveink	7
2. 2. Óvodaképünk	9
2. 3. Gyermekképünk	10
III. Az óvodai nevelés feladatai.....	12
Az óvodai nevelés általános feladatai	12
3. 1. Egészséges életmódra nevelés.....	12
3. 2. Az érzelmi, az erkölcsi és Értékorientált közösségi nevelés.....	15
3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	18
3. 4. Hitre nevelés.....	22
IV. Óvodai élet megszervezésének elvei.....	25
4. 1. Az óvodabábelépés feltételei:	25
4.2. Óvodánk személyi feltétele:	26
4.3. Óvodánk tárgyi feltételei	27
4. 4. Napirend-hetirend.....	29
4. 5. A csoportszervezés elvei	31
4.6. Az óvoda kapcsolatai	32
4. 7. Az óvoda ünnepei.....	40
V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.....	42
5. 1. Játék.....	42
5.2. Verselés, mesélés	44
5.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	46
5.4. Rajzolás, mintázás, kézimunka	48
5. 5. Mozgás	50
5. 6. Külső világ tevékeny megismerése	53
5.6.1. A környező valóság fontos jellemzői, a formai és mennyiségi viszonyok	57
5. 7. Munka.....	59
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	61
VI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	63
VII. Gyermekvédelem	66
VIII. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek	70
8. 1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek	70
8.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek:	70
8. 1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....	73
8.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek	73
8. 2. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése	75
IX. Egészségnevelési, egészségfejlesztési program	77
X. Környezeti nevelési program.....	79
XI. Eszközök és felszerelések jegyzéke	82
XII. Az óvoda dokumentumai	89
XIII. Érvényességi nyilatkozat	90
XIV. Legitimációs záradék.....	91

I.BEVEZETÉS

1. 1. HELYZETKÉP

Óvodánk, 2009. augusztus 1-től került át - a szentendrei Önkormányzat fenntartása alól – a Szentendrei Református Egyházközség fenntartása alá. Mindannyiunkban örömet, és nagy reménységet váltott ki ez a nagy változás.

Az óvoda családi házas övezetben, közel a Hév végállomáshoz található.

Körzetünk - Szentendre, és a szentendrei járás területe.

4 – vegyes / osztatlan/ - csoportban működik óvodánk, maximált létszámunk 108 fő.

Az integráció - a sajátos nevelési igényű - enyhefokban hallássérült, és a beszéd fogyatékos gyermekek ellátásával valósul meg, mellyel célunk – a másságot elfogadó – befogadó óvoda megteremtése.

2011-ben az óvoda épülete – egy Európai uniós pályázatnak /és az azt kiegészítő egyházközségnek köszönhetően/ - gyönyörűen megújult. Elmondhatjuk, hogy egy igazán szép, korszerű, energiatakarékosan működtetett épületben dolgozhatunk, ahol megtalálható szinte minden feltétel a nyugodt működéshez.

Az Óvodai nevelési Alapprogram 2010-es módosítása adta a lehetőséget, hogy a megújult helyzetnek megfelelő területeken változtassunk Helyi Óvodai Nevelési Programunkon,- melyet a Református Óvodai nevelés Keretprogramban foglaltakkal összhangban alakítottuk ki. A 2013-as módosításra a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az - Óvodai nevelés országos alapprogramjáról - alapján került sor.

A mostani módosításra a Kormány 137/2018.(VII.25) Korm.rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(VII.17.) Korm. rendelet módosításáról- alapján kerül sor.

1.2. KÜLDETÉSÜNK

„Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes erődből! Maradjanak a szívedben azok az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Ismételd azokat fiaid előtt, és beszélj azokról akár házában vagy, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz!” Móz. 6, 57:

Óvodánk helyi sajátossága - a nevelőtestület által szükségesnek tartott Református értékrend, az óvodai közösség minden tagja osztozik a keresztyén világszemléletben. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.

Református óvodánk a családi szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet, a bizalom, az állandó, emberi értékek. Mind megkívánja a nevelő állandó jelenlétét. Nagy gondot fordítunk a gyermek és a családja megismerésére, mivel valljuk, hogy az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Elsősorban a fenntartó Szentendrei Református Egyházközség családjai számára kívánunk segítő kezet nyújtani gyermekeik neveléséhez. Nem zárkózunk el azonban azoktól a családoktól sem, akik elfogadják értékeinket és nevelési elképzeléseinket.

Keresztyén pedagógiánk súlypontja, a szeretetre való képesség kialakítása valamint továbbfejlesztése, és azok helyes kifejezési formáinak megtanítása:

- értelmes rendre nevelés (Isten rendet teremtett a világban)
- önuralomra nevelés (olyan attitűd, mely során a gyermek tiszteletben tartja a másik ember személyiségét és a környezetét)
- személyes hitre nevelés

A gyermekek személyiségének és képességeinek fejlődését a családi neveléssel együtt megalapozzuk, annak érdekében, hogy kiegyensúlyozottan fejlődő, önálló, nyitott, és az iskolát váró kisgyermekké váljon, aki képes egyházi vagy más fenntartású iskolában megállni a helyét.

A dolgozók és a gyermekek egyazon keresztyén világnézetet vallanak, bár a vallás gyakorlása szempontjából ökumenikus az összetételük. Tiszteljük, és elfogadjuk a másik ember vallását, ugyanakkor gyermekeink megismerkedhetnek a vallási gyakorlatban lévő különbségekkel és hasonlóságokkal.

Pedagógiai munkánk során figyelembe vesszük a gyermekek változó társadalmi körülményeit, élményanyagában bekövetkezett változásokat, tevékenységi lehetőségeinek átrendeződését, a család megváltozott szerkezetét és értékrendjét, mindezek a változások új feladat elé állítanak. Feladatunk és küldetésünk az óvodai környezetet és életet a gyermekeknek olyanná alakítani, ami építőleg hat lelki életükre, szellemi fejlődésükre, magatartásukra, és egészséges életmódjuk kialakítására. Ezt megvalósítani, csak a határtalan, végtelen és Istentől kapott, mélységes szeretetben lehet.

A programunk tartalmában fő hangsúlyt kap:

- a hitre való nevelés
- a magyar népi hagyományok ápolása
- a környezettudatos magatartás kialakítása

Célunk, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben.

Ezért is kísérjük fokozott figyelemmel **a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket:**

- különleges bánásmódot igénylő gyermekek
- sajátos nevelési igényű gyermekek (enyhe fokban hallásfogyatékos és beszéd fogyatékos)
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek
- kiemelten tehetséges gyermekek
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

II. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”
Példabeszédek könyve 22,6

2. 1. LEGFONTOSABB ALAPELVEINK

Nevelési alapelveinkben a Református óvodai nevelési keretprogramra hivatkozunk, mert az abban felsorolt alapfeladatok és célok minden keresztyén óvodára, nevelési intézményre vonatkoznak, így természetesen a mi óvodánkra is:

- Istentől kért bölcsesség, krisztusi szeretetszolgálat
- sok gyermek az óvodánkban szerzi első vallásos ismereteit, életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalja meg Isten szeretetét
- a gyermek egyszeri, egyedi lényének felismerése és képességeinek felelősségteljes fejlesztése
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége
- a gyermeki szabadság biztosítása
- a gyermek - játékos, csoportos - tevékenységére épülő tanulásának biztosítása
- családokkal való jó együttműködés
- ezen alapelvek kimunkálásának érdekében igyekszünk már az első pillanatban jó kapcsolatot kialakítani az egész családdal, fontosnak tartjuk, és hangoztatjuk, a családi nevelés elsődlegességét, de emellett lehetősége van bármelyik családtagnak arra, hogy intézményünket, nevelési elveinket megismerhessék
- minden gyermek magával hozhatja kedvenc játékát vagy eszközét, néha ez egy takaró, kispárna stb., és csendes pihenő alatt is magával viheti a fektetőre
- minden eszköz biztosított a játékos tanuláshoz, sokféle természetes anyagot beszerzünk a kreativitás, a fantázia fejlesztéséhez, ennek kapcsán gyönyörködünk minden természetes anyagban, termések sokféleségében, kavicsok formájában, természetes színében és megtanuljuk megbecsülni Isten alkotta környezetünket
- a gyermek mindenképp felett álló érdeke, a gyermeki jogok tiszteletben tartása, szükségleteiknek kielégítése az életkoruknak megfelelően

- a különbözőségek elfogadása, az esélyteremtés és a hátránycsökkentés kiemelt szerepet kap
- az esélyteremtést, előítélet mentességet, az egyenlő hozzáférés elvének biztosítása
- a „mással” küzdő gyermekek elfogadása, elfogadtatása a közösséggel /pl. a tehetséggondozás részeként/
- A gyermekek egyéni fejlődésének figyelembevétele, a tehetséges gyermekek támogatása, további fejlesztése
- nyugodt, családi, biztonságot nyújtó légkör, melyben a gyermeki játék elsődlegessége érvényesül, az összefüggő játékidő védelmével
- az óvoda sajátosságaihoz igazodóan gyermekeink hitre nevelésének megvalósítása
- fontosnak tartjuk a magyar népi kultúra, és hagyományok megismertetését
- a környezettudatos magatartás megalapozása
- az erkölcsi nevelés kiemelt jelentőséggel bír – mely állandó és emberi értékeket közvetít a gyermekeknek
- a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek, emberi értékek közvetítése
- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását
- a külső környezet felé nyitott nevelési légkör megteremtése
- az óvodapedagógusok szakmai önállóságának biztosítása a törvényi keretek között
- inkluzív szemlélet, hátránycsökkentő pedagógiai attitűd
- minden esetben bátorítjuk a szülőt az őszinte véleményének megvallására, kölcsönös bizalomban élünk, mert e nélkül nem lehetséges az összehangolt, szeretetteljes nevelés

2. 2. ÓVODAKÉPÜNK

Valljuk, hogy minden gyermek egyedi személyiség, számon van tartva Istennél, és csak ennek tükrében fejleszhető.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában és a Református Óvodák keretprogramjában foglaltakkal összhangban, a helyi pedagógiai programunk elkészítésénél a keresztyén világkép kialakítását, a keresztyén erkölcs megalapozását, s a Bibliai integrációt tartjuk szem előtt.

A hitéleti nevelés és az a tény, hogy az egész napot áthatja ez a légkör, a gyermekek pozitív személyiségének kialakítását segítik elő.

Óvodánk szakmailag önálló, a partnerek igényét és elégedettségét figyelembe vevő nevelési intézmény, amely jól felkészült óvodapedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítőkkel biztonságos, sokszínű, örömteli óvodai életet nyújt a gyermek számára. Az óvodás gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője. Családias, szeretetteljes légkörben óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő feladatokat lát el. Fontosnak tartjuk a gyermekek készségeinek, egyéni képességeiknek kibontakoztatását vagy ennek elősegítését. Kiemelt területként kezeljük gyermekeink hitre nevelését, környezettudatos szemléletük formálódását és a magyar népi hagyományok megőrzését. Óvodánk alapvető célja a különböző szociális háttérrel rendelkező gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése, gyermeki személyiségük fejlődésének elősegítése 3 éves kortól az iskolába lépésig, kiegészítve a családi nevelést, a családok szokásrendszeréhez igazodva, a szülőkkel együttműködve. Célunk, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését.

Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az iskolára felkészítés áthatja mindennapjainkat, de nem alkalmazunk „iskolás” módszereket.

Az óvodai pedagógiai programunk elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, mivel az óvoda az Alapító okirat szerinti Hallásfogyatékos és Beszédfogyatékos, sajátos nevelési igényű gyermekeket is nevel.

Célunk, hogy gyermekeinket elérhető közelségbe vigyük az őket körülvevő természeti és társadalmi környezethez, ezzel is megalapozva, elősegítve környezettudatos szemléletük kialakulását.

Célunk hogy az óvodát elhagyó gyermek - vallásos, Istenben hívő személyiséggel rendelkezzen.

2. 3. GYERMEKKÉPÜNK

Amikor a szülő rábízta gyermekét a kiválasztott nevelőre, pedagógusra, akkor erről a lépésről Istennek tudomása van. Nekünk pedig Isten által kapott bölcsesség nélkül a tevékenységünk zsákutcába torkollhat.

A kisgyermek a felnőttektől függő, érzékeny fejlődő szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség mással nem helyettesíthető, és szociális lény egyszerre.

Szeretnénk, hogy gyermekeink minden nap szívesen jöjjenek óvodába. Legyenek boldogok, tudjanak egyedül és a társakkal játszani. Személyiségük legyen kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő, egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő, betartó, kreatív.

Kötődjenek városunkhoz, testileg, szellemileg koruknak megfelelő szinten.

Az óvodáskor szenzitív időszak a különbözőségek elfogadásában, az inkluzív, a játék elsődlegességét, az élmények feldolgozását támogató környezetben felnövő gyermek maga is befogadóvá, elfogadóvá, együttműködővé, segítőkészé válik. Óvodánkban minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben, integrált, inkluzív környezetben nevelkedjen.

A gyermeki személyiséget elfogadás, szeretet, tisztelet, megbecsülés és bizalom övezi.

A gyermek, fejlődő személyiség, életkoronként változó testi és lelki szükségletei vannak. Óvodánkban biztosítjuk a gyermekek életkornak megfelelő testi és lelki szükségleteinek kielégítését, ezzel is elősegítjük fejlődésüket. Intézményünkben a befogadó szemlélet az uralkodó.

Óvodapedagógusaink intézkedései is a gyermeki személyiséghez igazodnak, biztosítva hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Mai változó világunkban, várhatóan lesznek migráns gyermekek óvodánkban is. Részükre biztosítjuk önazonosságuk megőrzését, erősítését, társadalmi integrációjukat /az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmével/.

Fontos számunkra, hogy a gyermekeink - egyéni érésüknek megfelelően – kellően felkészülten, iskolaéretten kerüljenek iskolába.

Alakuljanak ki bennük a környezettudatos magatartás alapjai, érezzék fontosnak a magyar hagyományokat és ápolásukat. A hitre nevelés folyamata során alakuljon ki bennük Isten és Jézus felé nyitottság, elfogadás, hitbeli átszellemültség. Mindez nyilvánuljon meg a felnőttekhez való és kortárskapcsolataikban is.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt (2014. szeptember 1-től) az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésnek biztosítása.

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3. 1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

„Avagy nem tudjátok-e, hogy a ti testetek a benne lakó Szent Lélek temploma, amelyet Istentől nyertetek, és nem a magatokéi vagytok?” Kor 6.19.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Az egészségnevelési elveink alkalmazása az óvodai nevelésünk terén:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só – és telítetlenzsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése,
- Ismerkedés új egészséges ételekkel, ízekkel.
- a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása

- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Levegőzés:

Naponta, -10 C fokig. / Áthatolhatatlan köd és viharos szél kivételével /

Szellőztetés:

Amennyiben lehetséges folyamatosan, lefekvés és torna előtt alapos, nagy szellőztetés.

Fűtési időben szükség szerinti párologtatás.

Táplálkozás:

Az egészséges táplálkozás tudatosítása.

Gyümölcsnapok szervezése, folyadék folyamatos biztosítása. Különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. Ismerkedés egészséges magvakkal, fűszernövényekkel.

Kulturált étkezés szokásainak, szabályainak megismertetése, kialakítása - evőeszköz és szalvéta használata - középőben villa, nagycsoportban kés is.

Az allergiás és az egyéni étel érzékenységű gyermekek táplálkozásának figyelemmel kísérése, külön ebéd biztosítása.

Testápolás:

WC használat: nyugodt, intim, tiszta hely, WC papír biztosítása, felnőtt segítségnyújtása. WC lehúzására megtanítani a gyermekeket. Nemeknek megfelelő WC használatára való megtanítás.

Kézmosás: WC használat után, étkezések előtt és után, szennyező tevékenységek után. Kézmosás előtt ruha ujjának felhúszása, ellenőrzése. Kéztörítés segítséggel, vagy önállóan. Körömkefe és szappan használatának megismertetése.

Fogmosás: Technikájának megismertetése, gyakoroltatása és erre elegendő idő biztosítása reggeli és ebéd után

Orrtörlés: Zsebkendő biztosítása, orrtörés technikájának megtanítása, segítség, ellenőrzés.

Fésülködés: Minden gyermek a saját fésűjével, keféjével fésülködjön. A gyermekek hajának rendbetétele, segítséggel, önállóan, ellenőrzéssel.

Pihenés, altatás:

Nyugodt légkör megteremtése, pizsamában aludjanak a gyermekek.

Elalvás előtt az óvónő éneke, meséje altassa el a gyermekeket.

A nyugtalanabbul pihenők mellé ülve, simogatással és a számukra biztonságot nyújtó alvó játékok ágyba vitelének biztosításával teremtsen a pihenéshez kellő nyugalmat az óvónő.

Halk relaxációs zene biztosításával segíteni a nyugodt pihenést, amennyiben erre igény van.

Egyéni alvásszükséglet miatt, ha a lehetőség engedi / létszám függvényében/, csendes tevékenység lehetőségének felkínálása az utolsó fél órában.

Az iskolába menő gyermekek részére, - ha a lehetőségek adottak - nyári időszakban a szabad levegőn való játék, szabad tevékenység biztosítása.

Öltözködés:

Réteges öltözködés biztosítása a családdal együttműködve.

Időjárás figyelembe vétele.

Váltóruha, váltócipő bekérése / papucs, mamusz nem megfelelő./

Mozgás, edzés:

A mozgásanyag összeállításánál az óvónő vegyen be tartásjavító gyakorlatokat /tervszerűség/

Kiszűrni a segítségre szoruló gyermekeket, korrekcióra javaslatot adni az óvodavezető és az óvoda orvosa felé, szülői egyeztetést követően.

Mindennapos testnevelés / minimum 1 alkalommal./

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Szívesen jár óvodába, nyugodt, kiegyensúlyozott.
- Korának megfelelően fejlett testileg, ritkán beteg, csökken a hiányzások száma.
- **Öltözködés:** önállóan öltözködik, vetkőzik, tud masnit kötni.
- **Testápolás:** önállóan végzi az egészségügyi szokásokat: önállóan WC-zik, használja a WC papírt, szappant, körömkefét, mosakodás előtt felhúzza a ruhája ujját, szárazra törli a kezét. Önállóan fésülködik, önállóan fogat mos. Tud orrot fújni.
- **Levegőzés:** szívesen tartózkodik friss levegőn.
- **Mozgás, edzés:** örömmel vesz részt a mozgástevékenységeken és a prevenciós foglalkozásokon.

- **Táplálkozás:** helyesen használja az evőeszközöket, / kanál, villa, kés /. Kulturáltan étkezik, a szalvétát használja. Helyes testtartással ül az asztalnál. El tudja dönteni, miből, mennyit kér, önállóan szedi az ételt és önti a folyadékot.
- **Pihenés, altatás:** képes nyugodtan, másokat nem zavarva pihenni.

3. 2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

„Taníts akaratom teljesítésére, mert Te vagy Istenem! A Te jó Lelked vezéreljen az egyenes úton!” (143. Zsoltár 10.)”

Az óvodás korú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy az óvodában állandó értékrend szerint, érzelmi biztonságot, derűs kiegyensúlyozottságot, szeretetteljes légkört, otthonos körülményeket teremtsünk a gyermekek részére.

A tárgyi feltételeken túl óriási felelőssége van az óvodapedagógusnak, hiszen az ő példáján keresztül tanulják meg a gyermekek a társas viselkedés formáit és normáit. Keresztyén óvodában az óvodapedagógus hite semmivel nem pótolható értékeket képvisel az érzelmi nevelés folyamatában.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermekeket, - családlátogatás alkalmával ismerkedés, kapcsolat kialakítása a gyermekkel, szülőkkel.
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd érzelmi töltés jellemezze.
 - Anyás- vagy apás beszoktatás történik az óvodánkban, ezt az óvodapedagógusokkal közösen alakítják, a gyermek igényeinek megfelelően. Fontos a testközelség, gyermek meghallgatása, ráfigyelés, a felé irányuló szeretet kimutatása, dicséret, biztatás.
 - Hagyunk időt arra, hogy a kisgyermek gondtalanul tudjon elválni a szüleitől, a befogadási idő alatt.
 - Az óvoda segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását és engedjen teret az önkifejező törekvéseinek.
 - A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:
 - Szülőklub kialakítása: minták a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

- Közös programok a családokkal.
- Értékek közvetítése: érték a tanulás, a munka; „közösségi szolgálat”.
- Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Szükség esetén egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés biztosítása a gyermek szükségeinek megfelelően az integráció elvével. Egyenlő esélyt adunk minden gyermeknek, a gyermek érdekei elsőrendűek. A befogadó, inkluzív szemléletet követjük.
- Szükség esetén bevonjuk az óvoda pszichológusát, fejlesztő pedagógusát,

A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása.

- együtt ünneplések: születésnapok, jeles napok, templomi ünnepeink (karácsony)
- közös készülődések
- anyák napi „anyás”kirándulás
- séták a Dunánál
- közös madarászóvi
- múzeum látogatása

A gyermek-gyermek kapcsolat során alakul ki az alkalmazkodás, a társas kapcsolat erkölcsi formái, az érzelmi alapokon létrejövő kooperáció és kommunikáció. Az életkori sajátosságokat tükröző társas együttélés és az énkép kialakulása folyamatos fejlődésen megy keresztül.

- Mások akaratának tudomásul vétele, - konfliktushelyzetek kivédése, megoldása – a csoportban kialakult helyzet reális felmérése.
- Fontos a gyermek akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozása.

A GYERMEK ÉRZELEMVILÁGÁT 3 FŐ TERÜLETEN FEJLESZTHETJÜK:

1. **Szociális érzelmek:** együttérzés, bizalom, segítőkészség, bánat, örömszerzés, önzetlenség, figyelmesség
2. **Estétikai érzelmek:** szép iránti fogékonyság, a művészeti élmény befogadására való igény és képesség fejlesztése

3. *Erkölcsei érzelmek:* igazságosság, lelkiismeretesség, őszinteség, felelősség, igazmondás

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Ezek megvalósításának feltételei: Jól kidolgozott napirend – szokások és szabályrendszer kialakítása, közösségben megélt örömök, csoportosan szerzett élmények, párbeszéd a gyermek és felnőtt, gyermek és gyermek között. Az óvoda felnőttei közötti párbeszéd mint értékek a gyermekek számára. Az óvónő és a dajka gyermekekkel való kapcsolata legyen összhangban.

Sétákon figyelje meg az őt körülvevő város értékeit, természeti csodáit: Szentendre szépségeim Duna, erdők, ligetek, növények, madarak (Madarász ovi). Épített világot: múzeumok látogatása, épületek sokfélesége, templomok. Kismesterségek: fazekas, kovács, hímző asszony. (Skanzen)

A gyermeknek tudnia kell, milyen magatartást várunk tőle egy adott helyzetben. Ismerniük kell mi a helyes és mi a helytelen. Ennek eldöntésében irányadónk a Szentírás.

A szocializáció magatartásában az egyezkedés, a meggyőződés, megegyezésre való törekvés, a környezettudatosság, önazonosság, kiegyensúlyozottság, a szülőföld szeretete fontos.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel, rendelkező szakemberekkel.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- A gyermek szabadon, gátlásoktól mentesen, biztonságosan gyakorolja a társas együttélés szabályait: köszönjenek egymásnak, felnőtteknek „Áldás, békesség”, kérjenek, köszönjenek meg mindent, segítsenek egymásnak
- Kapcsolataikban (gyermek-gyermek; felnőtt-gyermek) váljanak kooperációra alkalmassá. A kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze
- Tudjanak a jó és rossz között különbséget tenni, ebben irányítójuk a megismert Bibliai történetek legyenek

- Tudjanak rácsodálkozni a természetben és az ember környezetében mutatkozó jóra és szépre, tiszteljék és becsüeljék meg azt.
- Ismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldre való kötődés alapja
- Tudják megoldani a konfliktus helyzeteket
- Érzékeljék az alá- fölérendeltségi viszonyokat, tudják azt elfogadni
- Bátran próbálják legyőzni az előttük álló akadályokat
- Tudják elfogadni a különbözőségeket társaiknál
- Érzelmileg álljanak készen az iskolai életre,
- Tudjanak helyhez és az alkalomhoz illően viselkedni (pl.: templom, múzeum, játszótér, színház)

3.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

„Gyermekek szája által is építéd hatalmadat”(Zsolt. 8.3)

CÉLJA:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi óvodai tevékenységforma keretében valósul meg. Az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Fontos, hogy az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása:

- beszélő környezettel
- helyes mintaadással
- szabályközvetítéssel valósuljon meg

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, fokozására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire, és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, melyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS:

A gyermek kíváncsiságára alapozott, tágan értelmezett tanulás. Kitüntetett módja ebben az életkorban az utánzás, a felnőtt és a társ (nagyobb társ) mintájának követése spontán helyzetekben. Fontos alapja a felnőtt és a gyermek közötti szoros érzelmi kapcsolat. A gyermek a környezetével való minden kapcsolatteremtésben tanul.

Nem cselekvésre kényszerítünk, hanem cselekvési alkalmakat hozunk létre. Tiszteletben tartjuk, ha valaki „csak” szemlélődik. Az érési folyamatot szolgálni, és nem erőltetni kívánjuk.

Gyakori próbálkozási, sok ismétlési lehetőség, tapasztalatszerzési alkalom megteremtésével tanítjuk a gyermekeket, alakítjuk gondolkodási sémáikat, ismereteik rendszerét, problémamegoldó gondolkodásukat. Figyelembe vesszük, hogy az óvodás kort a nem tudatos tanulástól a tudatos tanulás felé való haladás jellemzi.

Célja:

- az értelmi, kognitív képességek széleskörű fejlesztése.
- Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosítson a gyermekeknek változatos tevékenységet, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhethet, a természeti és társadalmi környezetről.
- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

AZ ANYANYELVI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS:

Az érzelmek fejlesztésének átélhetőségének, az erkölcsi-, szociális-, személyiségfejlődésnek egyik alapvető eszköze a gyermekirodalom. Az óvodáskorú gyermekek fogékonyak az irodalmi alkotásokra, ezt a vershez és a meséhez való viszonyuk is mutatja. A szeretet, a jószág, a gyűlölet, a nagyravágyás, szerénység, összefogás, részvét elvont fogalmak. Mindezeket az emberi érzések tükrében, konkrét belső képi formában ismerik meg a gyermekek.

Az megalapozó nevelés, a mesélés, verselés és a mondókázás minden tevékenységhez spontán kapcsolódik, így automatikusan a mindennapok szerves részét képezik.

A magyar népmesék fejlesztő erejét, szókincs fejlesztő és érzelmekre ható szerepét hasznosítjuk a mindennapokban.

A GYERMEKEK FEJLŐDÉSE SZEMPONTJÁBÓL TÖBB FUNKCIÓT IS BETÖLT:

- a gyermek átéli a mesehallgatás intimitását
- átéli a belső képalkotás feszültségét és feszültségoldó hatását
- megtapasztalja a mesealkotás és mesemondás örömszerző élményét, a nyelv játékából, sokszínűségéből fakadó ritmust és hangzás élményét

A népmesék, népköltészeti alkotások, magyar költők versei, elbeszélései által megismertetjük a népi kultúra kincseit. A ritmikus és humoros versek, népi mondókák, szólások, közmondások, nyelvtörők, találós kérdések az anyanyelvi nevelés fontos eszközei.

Lényeges, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve a beszédértés, kifejezőképesség (szókincs), kommunikációs készségük gazdagodjon. Célunk, hogy a gyermek értse a beszédet és szeressen beszélni.

Mivel keresztyén hitvallásunk a szeretet talajára épít, ezért olyan értékes irodalmi anyagokat kell összegyűjtenünk, melyek a pozitív emberi értékeket kiemelik, és annak megerősítését előmozdítják (pl. jóság, igazságosság, türelem, segítőkészség, együttérzés stb.). Ezért gondolunk elsősorban magyar népmesékre, vagy más népek hasonló erkölcsi értékeket sugárzó meséire, - hiszen az óvodás gyermek képes azonosulni a mese szereplőivel, átélve annak tulajdonságait.

A bibliai történetek etikai mondanivalóját a mesék megerősíthetik a gyermekben, de nagyon kell vigyáznunk arra, hogy minden esetben kihangsúlyozzuk a Biblia üzenetének valódiságát.

Óvodánkban nagy hangsúlyt helyezünk a bábokra, a bábjátékra, dramatizálásra. A gyermekek is bármikor kezdeményezhetnek bábokkal való játékot.

Ezekkel a játékokkal segítjük elő a helyes légzést, tér-időérzék, verbális emlékezet, beszédszervek fejlesztését az összefüggő szövegmondást, pl. mesefolytatást, saját mese kitalálását. Célunk, hogy újabb tapasztalatokra tegyen szert mesék, történetek eljátszásával, színházi élmények nyújtásával, dramatikus népszokások megismertetésével. Az év folyamán több előadót, báb és egyéb művészt látunk vendégül, ezzel is segítve a gyermekek anyanyelvi és érzelmi fejlődését. Óvodánkban a hagyományörzés nagy szerepet kap, természetesen összehangolva a vallásos neveléssel.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- Jártasságok és készségek kialakítása, amelyek nem csupán az iskolai beilleszkedést könnyítik meg, hanem egész életük során hasznosak és fontosak.
- A tevékenységek szervezése során egyéni fejlesztés, tapasztalatokhoz juttatás
- a gyermek természetes kíváncsiságára építsen
- változatos tevékenységek biztosításával az érdeklődés fenntartása
- egyéni fejlettségük figyelembe vételével a kognitív fejlettség fejlesztése
- fejlessze anyanyelvi kultúráját;
- beszéde legyen követésre méltó, kifogástalan;
- törekedjen szemléletességre
- kérdéseivel gondolkozásra ösztönözzön;
- teremtsen gyakran meghitt helyet és alkalmat a mese önfeledt hallgatására
- az anyag kiválasztásánál vegye figyelembe csoportja összetételét,
- tanuljon meg az évszakokhoz, ünnepekhez, állatokról stb. verseket, mondókákat, amelyet bármikor elővehet
- tanítson olyan irodalmi alkotásokat, amelyek segítik a keresztyén szellemben való nevelést,
- segítse a fejlődést (anyanyelvi játékok, helyes beszédlégzés).

Óvodánk vállalta a beszéd fogyatékos és hallás fogyatékos gyermekek nevelését, ezért a szakdolgozóinkkal közösen (logopédus, fejlesztő pedagógus, szurdopedagógus) keressük az egyéni fejlesztési lehetőséget minden ilyen gyermekünk számára.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- érthetően, folyamatosan, kommunikál, beszél: gondolatait, érzelmeit tudja kifejezni mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat használ
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat
- aktívan vegyen részt a különböző feladathelyzetekben
- ismerje fel a problémákat, és azt kreatívan oldja is meg
- a szerzett ismereteket tudja is alkalmazni
- szívesen ismétlik a verseket, rigmusokat;

- képesek végighallgatni türelmesen a mesét, és mások beszédét
- várják, a mesehallgatást;
- igényük van a hallott mű újrahallgatására;-
- képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni;
- tudnak mesét, történetet kitalálni, elkezdett történetet befejezni,
- azt mozgással megjeleníteni, dramatizálni, bábozni, az előadáshoz kreatív módon eszközt készíteni,
- az élmények hatására kialakul a népköltészeti kötődés;
- ismernek evangéliumi verseket, történeteket
- meg tudják különböztetni a bibliai történeteket a meséktől
- kialakul a beszédfigyelme, érdeklődnek a betűk iránt
- vigyáznak a mesekönyvekre

3. 4. HITRE NEVELÉS

„ A lélek gyümölcsei megjelennek viselkedésükben: szeretet, türelem, hűség, jóság, öröm, békesség, szívesség, szelídség...” (Galata 5,22)

A gyermekek többsége óvodánkban hall először imádságot. Az óvodánkba érkező gyermekek kezdetben kezeink összekulcsolását lesik el, később a szavainkat is. Nem kell tehát erőltetnünk, a gyermekek saját érdeklődésük, kíváncsiságuk által fogják lassanként velünk mondani az étkezésekhez, a lefekvéshez kapcsolódó imákat. Ezután kezdhetjük el a mindennapi áhítatok, csendes percek bevezetését. A gyermekek lassan megszokják, hogy ilyenkor elcsendesülünk, és önmagunkba nézünk.

Az áhítat formája: ének; beszélgetés (adott téma vagy aktuális probléma); imádkozás (óvodapedagógus, közös, gyermekek egyenként); közös ének, vagy zenehallgatás.

Célunk, hogy az általunk nevelt gyermekekben megalapozzuk a természet megismerésével a természet szeretetét, és a szépségén keresztül mutassuk be Isten csodálatos teremtéseit.

A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét.

- köszönési mód
- játék
- csendes percek (mindennapos lelki beszélgetés)
- ismerkedés bibliai történetekkel

- templomlátogatások
- étkezés előtti és utáni ima
- délutáni pihenés előtti ima

Csendes percek:

Óvodánk „Csendes percei” lehetőséget adnak minden gyermeknek és nevelőnek arra, hogy elcsendesedjen Isten előtt, vágyait, örömeit elébe vigye, életét az Ő kezébe tegye le nap, mint nap, és ez által elvegye az Atya áldását.

A csendes percek alatt a gyermekek elcsendesednek, de nem lehet kényszerítő fegyelem alatt egyetlen gyermek sem, csak szeretetteljes ráhatással motiválhatunk.

Bibliai történetek:

A Bibliával való ismerkedés óvodás korban igen nagy áldás. A jól kiválasztott bibliai történetekhez, példázatokhoz javaslatot is ad a Református Keretprogram.

Olyan tanító-nevelőhatással vannak gyermekeinkre, amelyet semmilyen más módszerrel nem pótolhatunk.

Az Ige pontos megértéséről az Úr gondoskodik Szentlelkének ereje által, mivel a kisgyermekek őszinte tisztasággal fogadják be az evangéliumot.

A Bibliai történetek, példázatok kiválasztásának és átadásának alapvető kritériumai:

- Az óvónő mindenkor kérje Isten bölcsességét és vezetését úgy a felkészülésben, mint az átadásban
- Az Ige valódi üzenetétől ne térjünk el
- A történet előadása mindenképpen igazodjon a 3-7 éves életkor sajátosságaihoz, de kihangsúlyozva – ez nem mese, hanem - igaz történet!

Fontos, hogy a főhangsúly minden esetben a szeretet legyen és nem a fenyítés. Az üzenet, tanítás kicsengése bármikor megélhető a nap folyamán, éppen ezért van olyan nagy öröm abban, ha egész nevelésünket átjárhatja a hit.

Az evangélium kisugárzása eljut a családokig, így a gyermekek tolmácsolásán keresztül épül, erősödik az egész család.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- Alakítson ki a gyermekekben olyan Isten- képet, aki szeret, aki gondoskodik rólunk, aki megőriz minket minden körülmények között, akinek minden döntése a javunkat szolgálja. Legnagyobb ajándéka számunkra fia Jézus Krisztus, aki meghallgat, aki mindig velünk van, és úgy fogad el amint vagyunk.
- Saját szavainkkal mondott imáink legyenek példák a gyerekeknek. Érezzék a gyerekek, hogy az imának ereje van, mert Istennek mindenre van hatalma.
- Támaszkodjon a spontán gyermeki érdeklődésre
- Örüljünk együtt a gyerekekkel, ehhez jó lehetőség a dicsőítő dalok éneklése
- Plántáljon el keresztyén erkölcsi tartalmakat pl.: személyválogatás nélküli szeretet, megbocsátás, önzetlenség, türelem, segítőkészség
- Törekedjen arra, hogy a bibliai történetek tartalmi, formai felépítése illeszkedjék az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenységi formáihoz (játék, munka, tanulás)
- Vegye figyelembe a történetek kiválasztásánál a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét, csoportja aktuális problémáit, eredményeit és az ünnepek aktualitását
- Adjon lehetőséget arra, hogy a történeteket dramatizálhassák és rajzaikban, vizuális tevékenységükben, játékaikban élményeiket újra átélhessék azokat

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Nagycsoportos korokra belső igénnyé válik, hogy örömeiket, félelmeiket, gondjaikat, az áhítatokon is, Isten elé vigyék.
- Az Úrral való közösség nem köthető életkorhoz, így az egyéni fejlődés figyelembevétele itt is rendkívül fontos.
- Ismerjék és tudják bátran elmondani, hogy van egy könyv, amelyiknek a neve Biblia.
- Ez pedig az Úr „levele” az emberekhez, amelyből mindent megtudhatnak (Isten a teremtő, Isten szeret, mi hogyan szeressük egymást)
- Értsék a bibliai történetek egyszerű üzenetét (életkori sajátosságok szintjén)
- Legyenek tisztában azzal, hogy az imádság Istennel való beszélgetés
- Ismerjenek, és bátorsággal tudjanak elmondani 5-6 aranymondást
- Az óvodában hallott történetekről bátorsággal beszéljenek szülőknek, nagyszülőknek, testvéreknek
- A gyermekekben alakuljon ki 3-7 éves gyermek szintjének megfelelő Istenkép;
- ismerjenek bibliai történeteket;

- ismerjenek egyházi énekeket, tudják, hogy az ének isten dicséretére történik;
- tudják, hogy a templom Isten háza és annak megfelelően kell ott viselkedni;
- tudják, hogy ezt a világot Isten teremtette, minket is ő alkotott;
- jelenjen meg az életükben a keresztyén erkölcsi magatartás egy – két jellemzője

KERESZTYÉN ÉRTÉKREND BEÉPÜLÉSÉNEK KRITÉRIUMAI:

- az érzelmi élet kiteljesítésével a pozitív személyiségjegyek kialakítása, erősítése
- a keresztyén erkölcsi, etikai normák beépítése a gyermeki személyiségbe
- a hitre nyitottság előkészítése
- a gyermekek lelki szükségleteinek kielégítése
- a gyermekek életkorának megfelelő vallási, egyházi ismeretek átadása
- a keresztyén értékrend alapján óvodásaink személyiségfejlesztésének megvalósítása,
- a gyermekek hitéletének megalapozása.

Hisszük, hogy nevelésünkkel sikerül olyan alapokat leraknunk, mellyel gyermekeink későbbi életükben is boldog, Istent szerető, parancsait, útmutatásait betartó, kiegyensúlyozott, boldog felnőttek lesznek.

IV. ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

„De te maradj meg azokban, amiket tanultál, és amik rád bízottak, tudván kitől tanultad.

És hogy gyermekségedtől fogva tudod a szent írásokat, amelyek téged bölccsé tehetnek az üdvösségre a Krisztus Jézusban való hit által.” (2Timóteus 3,14-15)

4. 1. AZ ÓVODÁBALÉPÉS FELTÉTELEI:

- A Köznevelési Törvény 49 §-a tartalmazza az óvodai felvétel feltételeit.
- Az óvodai jelentkezés előtt, óvodánkban nyílt napokat szervezünk, hogy a szülők és gyermekük (gyermekeik) betekintést kaphassanak óvodai életünkbe.
- Kötelező a szobatisztaság, valamint az orvosilag is igazolt testi-értelmi egészség.
- Elsődleges szempont, hogy azokat a gyermekeket tudjuk fogadni, akiknek szülei igénylik és kérik a hitben való nevelést.
- A felvétel Szempontsora az óvoda Házirendjében található.

4.2. ÓVODÁNK SZEMÉLYI FELTÉTELE:

Óvoda dolgozói

Óvodavezető:	1 fő
Óvodapedagógus:	8 fő
Dajka:	4 fő
Óvodatitkár:	1 fő
Karbantartó-kertész	1 fő
Pedagógiai asszisztens:	2 fő
Konyhai kisegítő:	1 fő
Összesen:	18 fő

Intézményünk, költségvetése terhére alkalmaz fejlesztőpedagógust, pszichológust és logopédust /aki a beszéd fogyatékos gyermek fejlesztésével is foglalkozik/. Az óvoda fejlesztőpedagógusa, és logopédusa, lehetőség szerinti számban, az óvodán belül foglalkozik a rászorult gyermekekkel.

A Sajátos nevelési igényű – Hallásfogyatékos gyermekkel szurdopedagógus foglalkozik.

„Táblacserés óvodaindítás” történt, így azok a dolgozók, akik maradtak az óvodában, önként felvállalták a keresztyén szellemiséget. Az újonnan jelentkező dolgozók, különösen az óvodapedagógusaink kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy hitét gyakorló keresztyén ember legyen, aki hitelesen tudja közvetíteni cselekedeteivel, munkájával a keresztyén értékrendet. Óvodánkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Dolgozóink személyisége meghatározó a gyermek számára.

Kezdetektől igyekeztünk szakmai munkánkat - továbbképzéseken való részvétellel, újonnan megjelent szakirodalom beszerzésével, megismerésével - színvonalasan végezni. Folyamatosan figyelemmel kísérjük lelki és szakmai fejlődésünk lehetőségeit.

A keresztyén pedagógus legyen:

- hívó ember – a példa erejével tanító
- tanítva tanuló – tanulva tanító
- ismerje a Bibliát

A keresztyén óvónő a gyermeket mindig fókuszba állítja, tekintélyelvtől, sztereotípiáktól függetlenül, olyan atmoszférát teremt maga körül, hogy a gyermek félelem nélkül hagyatkozik rá. Bíz benne.

Mire van szüksége a gyermeknek?

- rejtettségre, fészekmelegre, biztonságérzetre
- fenntartás nélküli szeretetre
- példaadó magatartásra szülei, nevelői, környezete részéről
- nevelői tekintélyre
- kérdéseire megfelelő válaszokra
- vele és érte töltött időre, ami nem csak mellette telik el
- csöndre, hogy belül is növekedhessék
- elismerésre és nyesegetésre
- megértésre
- önálló hitre

Szükségesnek tartjuk, hogy a csoportokban együttműködő óvodapedagógusok szakmai téren, valamint személyiségükben is úgy tudjanak együtt dolgozni, hogy az a gyermekek javát szolgálja. Az óvónők a nyitvatartási idő alatt, a nap folyamán átfedéssel, a csoportban vannak, heti váltásban dolgozva. Hangsúlyozzuk valamennyi munkatárs folyamatos együttműködését, összehangolt munkáját az inkluzív (befogadó) nevelés kialakítása érdekében

Az óvodai nevelés eredményességét segíti az óvónő és a dajka közös együttműködése. Ennek érdekében a feladatok megbeszélése, a segítség formájának áttekintése, egyeztetése feltétlenül szükséges. A gyermekek előtt példa értékű a felnőttek egymás közötti kapcsolata, beszéde, hangneme bármely munkaterületen is dolgoznak.

“Egymást különbnek tartván magatoknál” ige tudatában mindenki a maga feladatát végezte el lelkiismeretesen.

4.3. ÓVODÁNK TÁRGYI FELTÉTELEI

Egy 2010-ben megnyert Európai Unió pályázat eredményeként 2011-től óvodánk a törvényben előírt minden helyiség- és eszköznormával, valamint a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik.

Óvodánk tárgyi feltételeinek előteremtésekor szem előtt tartottuk az országos alapprogramban előírtakat és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet.

Rendelkezünk az ebben a Törvényben előírt eszköz és felszerelések listájával, a Törvényben előírt helyiségekben.

- Óvodánk helyi berendezése a gyermekek változó testméretének megfelel.

- A gyermekek számára a biztonságos, kényelmes környezet biztosított.
- Az egészségvédelem, a mozgásigény, játékgigény kielégítése fő szempont. A gyermekek által használt tárgyi eszközök hozzáférhetőek, elhelyezésük biztonságos, a gyermek fejlődését szolgálja.
- Az óvodai dolgozóknak biztonságos, jó légkört eredményező munkakörülményt, megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk
- Óvodánk rendelkezik az Alapító okiratban feltüntetett sajátos nevelési igényű, enyhefokban hallássérült, és beszéd fogyatékos gyermek fejlesztéséhez szükséges tárgyi feltételekkel:
- Hallássérült gyermek fejlesztését – szurdopedagógus látja el, aki az eszközöket hozza magával /ezen kívül a már említett EU Pályázat részeként fejlesztő eszközökre is pályáztunk és kaptunk – „Varázsdoboz” nevű Hallásfejlesztő készletet/.
- Beszéd fogyatékos gyermek fejlesztését Logopédus látja el, a Törvényben előírt 120x180 cm-es tükörrel és a Logopédiai Alapkészlettel rendelkezünk.

A berendezési tárgyak gyermekléptékűek, esztétikusak, dominánsan természetes anyagokból készültek. A helyiségek padlóburkolatai (parketta, kő) jól tisztíthatók, fertőtleníthetők, nem okoznak allergiás tüneteket. A szobák falai világos vidám pasztell-színűek, nagy ablakokkal, ami szolgálja a természetes fény besugárzását és a nap folyamán a többszöri levegőcserét is lehetővé teszi. A berendezési tárgyak a tevékenységeknek megfelelően alakíthatók.

A gyermekek által használt eszközök, játékok elérhető magasságú polcokon nyernek elhelyezést, így ők is tevékeny részt vesznek óvásukban, tisztántartásukban. A bútorok: öltözőszekrények, játéktartó polcok és szekrények – fából készültek. Különböző méretű fonott kosarak szolgálnak a játékok és egyéb tárgyak tárolására. A textíliák természetes anyagokból vannak: pl. pamut, len, gyapjú stb.

A játékszerek, és eszközök túlnyomó része szintén természetes anyagokból készültek.

Az óvoda udvara a gyermekek szabadban végzett tevékenységének kiszolgálója. Egyaránt vannak napos és árnyékos udvarrészek, valamint nagy, tágas, füves tér áll a gyermekek rendelkezésére a természetes mozgások gyakorlásához, a kerékpározáshoz, rollerezéshez.

A homokozás a gyermekek udvari tevékenységének sorában fontos helyet foglal el. A földdel való játék, a homokozás, sarazás a gyermek elemi, ősi szükséglete. A gyermekek egészségének védelmében a homokot évente cseréljük, valamint naponként lazítjuk, locsoljuk, az óvoda délutáni zárásakor letakarjuk.

Célunk a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő tárgyi környezet kialakítása - ezért van kis kert, ahol tevékenykedhetnek, megfigyelhetik a virágok, vetemények fejlődését.

A nyári időszakban biztosítjuk a gyermekek számára az egész napos kinn tartózkodás feltételeit. Az óvoda udvarán az Európai Unió szabványának megfelelő kerti játékok találhatók.

Szükséges az eszközök folyamatos feltöltése, bővítése, pótlása, cseréje.

A minőségi munkavégzést, és a tárgyi feltételeket - Alapítványunk /„Alapítvány a Szentendrei Református Óvodáért”/ nagyban segíti. Ezen kívül különféle Pályázati lehetőségeket is kihasználunk.

4. 4. NAPIREND-HETIREND

Az óvoda napirendjében a teljes nyitvatartási időben biztosítjuk a játék folyamatosságát.

Fontosnak tartjuk, hogy a mindennapok folyamán megjelenjenek a hitélet során tanult imádságok (reggeli ima, ima betegekért, étkezés előtti és utáni imák, pihenés előtti ima), elcsendesülés, az áhítat percei. Ugyanakkor legyen jelen a játékban a mindennapos mesélés, mozgás, énekes játék, vizuális tevékenység.

A helyes életritmus kialakítása szempontjából a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységeket az óvodapedagógus tudatosan a gyermek élettani és egyéni szükségleteit figyelembe véve tervezi a napirendben.

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35perces) csoportos foglalkozások tervezésével szervezésével valósulnak meg.

A rendszeres visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekekben. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, és a gyermekek egyéni szükségleteihez. Figyelembe veszi a helyi szokásainkat, igényeket, a tevékenységek közötti belső arányokat.

Az óvoda napirendje

6.30 - 7.00	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos érkezés - Közös gyülekező az ügyeletes csoportban
7.00 - 12.00 / 8.00 – 9.00 Folyamatos reggeli /	<ul style="list-style-type: none"> - Játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban - Testápolási teendők - Mindennapos testnevelés - Köött, vagy kötetlen tevékenységek - Cselekvő – felfedező tanulás - /Játékba integrált tevékenységek/ - Gyermekáhítat, - Csendes percek, - mese, vers, mondóka, - rajz, mintázás, kézimunka, - ének, zene, énekes játékok, - a külső világ tevékeny megismerése, - mozgás, mozgásos játékok - Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján/Fejlesztőpedagógus, Logopédus közreműködésével/ - Pszichológus, egyéni és csoportos fogl. - Tízórai – Gyümölcsevés - Beszélgetés - Játék a szabadban - Levegőzés, séta - Szabadon választott tevékenység
12.00 - 13.00	- Ebéd, testápolási teendők
13.00 - 14.45	- Csendes pihenő, testápolási teendők
14.45 - 15.30	- Uzsonna, testápolási teendők

15. 30 – 17.00	<ul style="list-style-type: none"> - Játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban - Folyamatos hazamenetel
----------------	--

A hetirend kialakításának elvei:

- a tevékenység szervezésének formája témától függően változhat, az óvónő döntése alapján
- A hetirendet befolyásoló tényezők:
 - a tornaszoba használatának időbeosztása;
 - a logopédiai, pszichológiai és a fejlesztő foglalkozások időpontja

A napirendet és a hetirendet, a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, mely a csoportnaplóban szerepel és az ő jelenlétükben és közreműködésükkel valósul meg.

Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében megszervezve az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével.

4. 5. A CSOPORTSZERVEZÉS ELVEI

A nevelőtestület önállóan dönti el az egyéni, sajátos arculatuknak megfelelően, az óvónők belső igénye, elképzelése alapján, hogy osztott, vagy osztatlan csoportokat szervez.

Három csoportban korosztály szerint vannak a gyermekek, negyedik csoportunk vegyes életkorú csoport. Lehetőség van mind a homogén, mind a heterogén csoportszervezés előnyeinek kihasználására.

Az óvoda maximált létszáma az Alapító Okiratban 108 fő, a (m²) megfeleltetés miatt: 104 fő

- Zöld Bárányka csoport 24fő
- Sárga Csengettyű csoport 28fő
- Piros Csipkebokor csoport 27fő
- Kék Halacska csoport 25fő

4.6. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

- Egyik legfontosabb kapcsolatunk az óvoda és a fenntartó gyülekezettel (Szentendrei Református Gyülekezet) való kapcsolat.
- Társ intézmények: Városi iskolák, óvodák, Szentendrei Református Gimnázium, református óvodák, Szentendrei Gondozási Központ, Idősek Otthona
- Szakmai szervezetek: Református Pedagógiai Intézet, Pedagógiai Szakszolgálat, Önkormányzat Oktatási és Művelődési irodája, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Közművelődési intézmények: Pest megyei Könyvtár és Színház, Duna-parti Művelődési Ház
- Egészségügyi intézmények: Gyermekorvos, Gyermek-fogászat, Védőnői szolgálat, ÁNTSZ

- Másik legfontosabb kapcsolatunk a szülőkkel való kapcsolat:
A családdal való szoros együttműködéshez szükséges, hogy eredményes legyen a kapcsolattartásunk, meghatározó az óvónők magatartása, melyek a következők lehetnek:
 - A szülőknek érezniük kell, hogy a gyermeket minden körülmények között szeretjük, elfogadjuk, jó és rossz tulajdonságaival együtt.
 - Nevelői és emberi magatartásunk elismerést, tiszteletet, bátor közeledést váltson ki a szülőben.
 - Bízni kell titoktartásunkban, segítőkészségünkben, tanácsainkban, s tételjeze fel a kölcsönös bizalmat.
 - Óvodapedagógusaink figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait.
 - Az együttműködésüket, segítségnyújtásukat a családnak megfelelő megoldással ajánlják, adják.
 - A gyermekről alkotott véleményünk mindig tartalmazzon pozitív megítélést, a javítanivalóra konkrét segítséget adjunk. Tájékoződó közeledésünkből ne a család titkainak kifürkészését érezze, hanem a gyermek nem megfelelő fejlődésére utaló lehetőségek feltárását

AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA

A gyermeknek elsősorban a szüleitől kell kapnia a szeretetet, a megértést és a nevelést, melyre szüksége van. A Biblia mikor nevelésről szól, mindig a családot helyezi előtérbe. A keresztyén pedagógustól ez fokozott alázatot kíván, a gyermekek életében nem mi vagyunk a legfontosabb személy, hanem a szülő.

Feladatunk, a család és az óvoda együttműködésének megszervezése, a családok segítése a gyermek keresztyén lelkiségben való neveléséhez. Ez nagy türelemmel, megértéssel és szeretettel kell tennünk. A gyermek fejlődéséért kölcsönös a felelősség, az együttműködésnek a célja mindig a gyermek optimális fejlesztése.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK, SZÜLŐK, GYERMEKEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A jobb együttműködés megszervezéséhez ismernünk kell:

- a család értékrendjét, életvitelét, nyitottságát;
- a család szerkezetét, generációk, szülők kapcsolatát;
- a gyermek helyét a testvérkapcsolatban;
- a szülők ambícióit, szokásait, hobbyját;
- a szülők gyermekismeretét, nevelési kérdésekben való jártasságukat, elképzeléseiket, nevelési problémáikat;
- a család anyagi helyzetét, (lakásmegoldás, munkanélküliség);
- az óvodai neveléssel szembeni elvárásokat.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS A KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI:

- felkészítjük a szülőket az óvodai életre;
- kérésükre nyitva áll az óvoda, beszoktatási időben, ha igénylik bejöhetnek gyermekükkel a csoportba;
- a feladatokhoz és szükségletekhez alkalmazkodnak
- meghívjuk a szülőket egyházi ünnepeinken való részvételre, egyházi alkalmakra (évente
- 3x –Tanévnyitó, Karácsonyi Családos Istentisztelet, Tanévzáró Istentisztelet)

- ismeretterjesztő előadásokat szervezünk a keresztyén gyermeknevelésről
- a családokat meglátogatjuk az otthonaikban;
- fogadóórát tartunk, igény szerint, előre egyeztetett időpontban;
- keresztyén irodalmat terjesztünk;
- hagyománnyá tesszük, az óvoda és a család közös kirándulását.

Az óvodánkban a szülői képviseletet a **Szülői Közösség** látja el.

KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI ÉS A TOVÁBBFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI

• CSALÁDOK

Szóbeli: családlátogatás, naponkénti párbeszéd, fogadóóra, nyílt hét, szülői értekezlet, munkadélután.

Írásbeli: faliújság, gyermekmunkák kiállítása, meghívók rendezvényekre

Családlátogatás:

Célja: a gyermeket otthonában megismerni, szociális helyzetét felmérni, betekinteni az otthoni családi kapcsolatokba és a családi nevelésbe, ismerkedési lehetőség óvodába lépés előtt.

Eljárás rendje: a szülővel előre egyeztetett időpontban- a látogatás előtt legalább 1-2 nappal.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban jelöljük a látogatás idejét.

Naponkénti párbeszéd:

Célja: Egymás kölcsönös, reális tájékoztatása, tanácsadása

Eljárás rendje: Az óvónő - figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait, - a segítségnyújtást, családhoz illesztett megoldással segíti.

Fogadóóra:

Célja: Az egyéni problémák megbeszélése.

Eljárás rendje: Kezdeményezheti a szülő, vagy az óvónő. A megbeszélés előtt egy héttel /rugalmasan/.

Rögzített dokumentumok: a gyermekfejlődési naplójába.

Nyílt napok:

Célja: Óvodaválasztás előtt a szülők ismerjék meg az óvoda belső életét.

Eljárás rendje: Minden évben február hónapban a fenntartó a honlapján és az óvodai honlapon megjelenti a nyílt hét időpontját, mely február végére vagy március első hetére esik.

Szülői értekezletek:

Célja: Az óvodára, a csoportra vonatkozó közérdekű információk átadása. Fontos, érdeklődésre számot adó, ismeretterjesztő előadások tartása, szervezése.

Eljárás rendje: A szülőket egy héttel az értekezlet előtt írásban értesítjük.

Rögzített dokumentumok: jelenléti ív, jegyzőkönyv.

Rendezvények:

Célja: A szülők közötti jó kapcsolat és a szülő és óvoda közötti jó kapcsolat ápolása. Lehetőséget biztosítani az óvodai életbe való betekintésre.

Eljárás rendje: Egy héttel a rendezvény előtt meghívók átadása személyesen.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban a szervezési feladatoknál jelenik meg.

Munkadélután:

Célja: Szülők, óvónők, óvoda dolgozói közötti jó kapcsolat ápolása, a tárgyi eszközök javítása, udvar szépítése.

Eljárás rendje: A munkadélután előtt az óvónők személyesen kérik fel a szülőket, a szervezett idő előtt legalább egy héttel.

Rögzített dokumentumok: A csoportnaplóban a szervezési feladatoknál.

Faliújság:

Célja: Aktuális információk az óvoda és a csoportok életéről. Szigorú szabályok szabják meg, mi helyezhető a faliújságra.

Itt van a Házirend egy példányának helye, és az étlap is mindig itt található.

Eljárás rendje: Folyamatában biztosítani az aktualitást.

Gyermekmunkák kiállítása:

Célja: A szülők ismerjék meg és gyönyörködjenek a gyermekeik alkotásaiban. Ízlésformálás, esztétikus dekorálás, a gyermek-közeli környezet kialakításával.

Eljárás rendje: Folyamatos, állandó, tükrözi az óvodai tevékenységeket.

Családokkal közös Istentisztelet:

Célja: Tanévnyitó, Családos Karácsony és Tanévzáró Istentisztelet tartása – a nevelési évnek ezzel is szeretnénk, egy egyházi óvodához

méltó keretet adni.

Előadások és Beszélgetések szervezése:

A Szülők által fontosnak tartott témákban /pl. gyermeknevelés, hitéletre nevelés a családban stb/.

Szülői áhítatok:

Célja: Aki igényli a közös imádság, beszélgetést szülőtársaival

Eljárás rendje: Havonta 1 alkalommal, fix időpontban

• FENNTARTÓ KÉPVISELŐJE

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben támogató, segítő jellegű. Problémáink, megoldását az együttműködés kell, hogy jellemezze.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az óvodavezető tartja, lehetőség szerint heti rendszerességgel megvalósuló megbeszéléseken.
Részt vesz presbiteri értekezleteken, megbeszéléseken, amennyiben azon az óvodát érintő kérdések szerepelnek.
Részt vesz az Igazgatótanácsi üléseken.
Írásos beszámolók, tervek, munkarendek.

• AZ ÓVODA ÉS A GYÜLEKEZET KAPCSOLATA

Miért nélkülözhetetlen a gyülekezet és az óvoda kapcsolata?

- A gyermek tapasztalatot szerezhet arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogyan azt az óvodai közösségben átélte.
- Örömmel hallja az óvodában megismert bibliai történeteket, aranymondásokat, s ezek megerősítést jelentenek, igazi kincsé válnak számára.
- A gyülekezet tagjai megismerik óvodánk nevelőmunkájának áldásait, s felismerve e szolgálat fontosságát segítik azt.

Kapcsolattartási formák:

- meghívjuk a gyülekezet lelkipásztorát, presbitériumát és az érdeklődő egyháztagokat az ünnepeinkre, szülői értekezletre, nyílt napra, családi napra
- részt veszünk a Gyülekezeti Családi napon /Pünkösdi hétfőn/, valamint az új családoknak szervezett kiránduláson
- a lelkipásztorok minden héten egy alkalommal felnőtt áhítatot tartanak az óvodában,
- A családi nap alkalmával a gyülekezet fiataljai báboznak a gyerekeknek

• REFORMÁTUS GIMNÁZIUM:

Testvérintézményünkkel kezdetektől szoros kapcsolatot tartunk.

Kapcsolattartás formái:

Ünnepi műsorok előadása - egymás intézményeiben /Karácsonykor/
Könyvtár használata dolgozóknak,
Nagyobb létszámú rendezvényhez termet kérünk
/Alapítványi szülői bál – gyermekprogram/

• REFORMÁTUS ÓVODÁK:

Kapcsolattartás formái:

A Református óvodák Országos találkozója minden évben, tavasszal
Az óvodavezető tagja az Óvodavezetők munkaközösségének

• VÁROSI ÓVODÁK:

Kapcsolattartás formái:

Cél: a partneri viszony kialakítása, esetenként kölcsönös segítségnyújtás
Hagyományörző Továbbképzésen /SZÓNÉK/ részvétel

• ISKOLÁK:

Az óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően, úgy neveljük és fejlesszük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek és legyenek képesek az iskolai tanulmányok megkezdésére. Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő-mentesebbé tegyük. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő és megtartó

kapcsolatra törekszünk. A jó kapcsolat alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt.

Kapcsolattartás formái:

A kapcsolatot az óvodavezető, és az óvónők tartják.

- Az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt.
- Kölcsönös látogatások.
- Szakmai tanácskozások, megbeszélések.
- A félévi szülőértekezletre a leendő elsős tanító nénik meghívása
- A gyermekek ellátogatása az iskolába.
- Közös rendezvények, játékok, ünnepek.
- Iskolai nyílt napokra meghívják a leendő elsős gyermekeket

• **BÖLCSŐDE**

Mivel több kisgyermek érkezik, a bölcsődéből személyes kapcsolatot tartunk a bölcsőde vezetőjével és gondozónőivel. Figyelembe vesszük az ott kialakult szokásrendszert.

Kapcsolattartás formái: A kapcsolatot az óvodavezető tartja

- Személyes beszélgetés
- Kölcsönös látogatás

• **NEVELÉSI TANÁCSADÓ, LOGOPÉDIAI INTÉZET, SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁG**

A gyermekek fejlesztése, beszédhibáinak javítása, a zökkenőmentes beiskolázás biztosítása érdekében azonos célokra alapuló kapcsolatot kell fenntartani a Nevelési Tanácsadó, Logopédiai Intézet és Szakértői Bizottság szakembereivel.

Kapcsolattartás formái:

- Kerek-asztal beszélgetés
- Személyes beszélgetés a problémás esetről, gyermekről
- Vizsgálatok kérése írásban, indoklással.
- Visszajelzés a vizsgálatról, írásban.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésére, fejlesztési tervek elkészítése, megbeszélése.

- **GYÁMÜGYI IRODA, NÉPJÓLÉTI IRODA**

A szociálisan hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, illetve szüleiket az irodához irányítjuk. A gyermekvédelmi felelősön keresztül támogatásokat javasolunk.

Kapcsolattartás formái:

A kapcsolatot a Gyermekvédelmi Felelős látja el.

- Esetjelző adatlapok kitöltésével
- Telefonon
- Személyes megbeszélések során

- **A GYERMEKORVOS, AZ ISKOLAEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT
ÉS AZ ÁNTSZ**

Kapcsolattartás formái:

A kapcsolatot az óvodavezető tartja.

Alkalmanként esetmegbeszélések, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felkutatása, annak érdekében, hogy az óvodai ellátással segíteni tudjuk a családokat.

- Évente általános orvosi, fogorvosi és szemészeti vizsgálat minden csoportban.
- Védőnői ellenőrzés évente többször

- **GYERMEKJÓLÉTI ÉS CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT**

Családi konfliktusokban és azok problémamegoldásában nyújt segítséget.

Kapcsolattartás formái:

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa heti rendszerességgel jelen van az óvodában, szerződésben meghatározott időben.

Probléma esetén azonnali intézkedés, segítségkérés telefonon, személyesen.

Fokozottan figyelemmel kísérjük a családok életét, a gyermekkel való bánásmódot /év elején felmérés készítése!/

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei között oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolattartásra törekszik és - lehetőség szerint – kapcsolatot tart fenn.

4. 7. AZ ÓVODA ÜNNEPEI

Az ünnepek szépséget, ritmust adnak a hétköznapoknak. A keresztyén óvodákban az ünnepek, az öröm a hálaadás alkalmai, gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt.

Gyermekeinket segítenünk kell az ünneplés átélésében, hogy ne csak a külső formák adta szabályokat ismerjék meg, hanem az ünneplés bensőségességét, a készülődés örömét, az átélés élményét. Vigyáznunk kell arra, hogy ne a családok helyett akarjuk megadni az ünneplés élményét, folyton „előünnepelve”, hanem a készülődés és a bensőségesség csendjét és örömét segítsük átélni.

Az ünnepeket hosszas készülődés, örömteli várakozás előzi meg. Minden esetben lényeges momentum az érzelmi ráhangolódás. Vannak életünkben visszatérő elemei az ünneplésnek, ezzel a hagyományteremtés a célunk, hiszen az ünnepek, akár az évezredes hagyományok, keltette élményegyüttes, a közösséghez tartozás érzésének első megtapasztalása, később a nemzethez tartozás belsővé válásának első lépcsőfoka is.

Minden ünnepet úgy kell megélnünk, megülnünk, hogy az mélyítse el az ünnep jelentőségét, mondanivalóját. Aki nem tud ünnepelni, annak életéből kimarad valami, nincs mit átadnia a következő nemzedéknek. Az ünnepi készülődés izgalma, a várakozás öröme meghatározza az ünnep hangulatát.

Ünnepeink:

- Megemlékezés a Reformációról
- Mikulás - /Miklós püspök/
- Advent időszaka- Karácsony „Ne féljeteK, mert Megváltó születik nékteK”
- Farsang, Tavaszváró vidám nap
- Március 15.
- Virágvasárnap „Áldott a király, aki jő az úr nevében”/Luk.19.38./
- Húsvét
- Pünkösöd „Ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad”/Ján.14.16/
- Anyák napja
- Gyermek nap

Feladat:

- Az ünneplés megtanítása
- Az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése

- Az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- Az ünnep előkészítése
- Ünnepi öltözék: fehér ing, blúz, sötét aljjal.

Advent - a várakozás. A koszorúkészítés, az első és a sorban következő gyertyák meggyújtása, közös imáink, az ajándékkészítés megmozgatja fantáziájukat, jóleső izgalommal tölti el a gyermekeket, örömet éreznek.

Az óvodában ez valóban a várakozás időszaka legyen, ne tessük el Jézust a díszek, csomagok, ajándékalmok alá.

Húsvétunk középpontja ne a tojást hozó nyuszika legyen! A gyermekeknek egyszerűen, gyermekszerűen, igeszerűen mondjuk el a feltámadás történetét. Hangsúlyozzuk a tanítványok örömét, hiszen találkozhattak a feltámadott Jézussal. Mondjuk el, hogy húsvét óta ünnepeljük a vasárnapot, mert ez az Úr napja.

A néphagyományokról sem feledkezünk el, tojást díszítünk. (A tojás, mint a megújuló élet jelképe.)

Pünkösöd a gyermekek számára a legmegfoghatatlanabb, gyermekszerűen mondani valamit a legnehezebb. Amikor Jézus eltűnt a tanítványok szeme elől, Istenhez ment vissza, ezáltal a szívünkbe költözött. Jelenlétét mindennap érezhetjük, ha szeretettel fordulunk társaink felé, örömet okozunk egymásnak, ezzel örömet szerezve magunk számára is.

Farsangi ünnepünkön gyermekeink megismerik a népszokások eredetét és jelképeit; fejlődésük megalapozódik a hagyományok által, a családdal szorosan együttműködve.

Március 15. Nemzeti ünnepünk. Fontos megismertetni a gyermekekkel nemzeti jelképeinket, így beépülnek nevelésükbe azok az értékek, melyeket a környezetünk megőrzött.

Egy tanévben három alkalommal tartunk családos Istentiszteletet:

- Tanévnyitó
- Karácsonyi
- Tanévzáró Istentiszteletet.

A tanév folyamán többször átmegyünk a templomba, ilyenkor megtanítjuk a gyermekeknek, hogy hogyan lépünk be a templomba (fiúk leveszik a sapkájukat). Megismertetjük velük az Úr asztalát, a szószéket stb.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi: csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy ki a játék. Arra, hogy-e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, és tevékeny ember váljon belőle.” (Varga Domonkos)

5. 1. JÁTÉK

CÉLJA:

- A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.
- Megkülönböztetjük a gyermeki játék két formáját, a szabad és az óvodapedagógus által kezdeményezett (irányított) játékot.
- A játék pedagógiailag tudatosan alakított feltételek mellett szabad.
- A szabad játékon keresztül képességfejlesztés, tapasztalatszerzés, élményhez juttatás történik, s ez által a mozgást, és az egész személyiséget, fejlesztő élményt adó tevékenység jön létre.
- A gyermek örömteli tevékenységként élje meg a játékot.
- Társas-kapcsolatok kialakítása, fejlesztése.
- A játék során jelenjenek meg a keresztyén erények: (öröm, barátság, szeretet, segítőkészség, jóság, türelem, békesség, megbocsátás, bátorság, becsületesség)
- Megtanulják a társakhoz való alkalmazkodást, az érzelmi odafordulást, a közösségi élet alapformáit. A keresztyén erkölcs jellemzőit gyakorolják.
- Játék közben fejlődik értelmük-gondolkodásuk, gazdagodik ismeretük, tapasztalataik, érdeklődési körük.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- A játékhoz szükséges hely, csoportlégkör, folyamatos játékidő és eszköz, valamint játékélmény biztosítása.
- A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia – **játékos tevékenységszervezés!**
- Bibliai történetekhez, hagyományörzéshez kapcsolódó játékok biztosítása.

- Játékszerek megismertetése, játékok használatának bemutatása, óvónői modell kiemelkedő szerepe. Szabályok betartása.
- Az indirekt játékirányítás. Az óvónő a játékban elsősorban partner szerepet tölt be, együttműködik és segít, de csak olyan szinten és mértékben, amennyiben az adott gyermeknek, adott szituációban szüksége van. A segítség módját mindig a konkrét játékhelyzet a gyermekek igénye és fejlettsége határozza meg. Közvetlen beavatkozásra csak a társait rendszeresen zavaró gyermek esetében van szükség.
- Alkalom nyílik a játék alatt, - ami egyben az óvónő feladata is – egy-egy gyermek, egy-egy csoport megfigyelésére – mivel a gyermek a játékban mutatja meg önmagát a maga teljességében - erre alapozhatja a továbbiakban az óvónő a tervszerű kezdeményezéseit.
- Egyéni képességeknek megfelelő játékjavaslatot adjon.
- Egyéni bánásmód, differenciált nevelés.
- Játéktevékenységek továbbfejlesztése.
- Az óvodapedagógus tanítsa a gyermekeket arra, hogy a gyermekek a játékokat óvják, rakják el kezdetben segítséggel, majd önállóan, segítsenek a játék elrendezésében.
- Szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
- Az óvoda és az óvónő feladata, hogy a megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőséget biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
- Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, a nem direkt reakcióval éri el.
- Az óvodában kiemelt a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- A gyermek örömmel játszik.
- Tud és képes kitartóan játszani.
- Nincsen magányosan tevékenykedő gyermek.

- Játékszabályokat betartja, vigyáz társai és saját testi épségére.
- A játékeszközöket rendeltetésszerűen használja és óvja, a helyére teszi és elrendezi.
- Önállóan kezdeményez játékot, szerepet vállal. / Pozitív, negatív szerepeket is./
- A konfliktusokat próbálja önmaga lerendezni, sikertelenség esetén segítséget kér az óvónőtől.
- Egyszerűbb játék-kiegészítőket önállóan elkészít.
- Problémahelyzeteket képes megoldani. Másokhoz alkalmazkodva tud játszani, a többiek játékát tiszteletben tartja.
- Udvariassági formák betartása. / Elkéri a játékot egymástól és megköszönik azt./
- Ítéleteiben megjelenik a pozitív és a negatív értékrend.
- Megpróbál örülni más sikerének, győzelmének.

5.2. VERSELÉS, MESÉLÉS

„Minden nemzetnek fő kincse a nyelve.” (Gárdonyi Géza)

CÉLJA:

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

Nyelvünk szépségének és kifejezőerejének megéreztetése a mesélés és verselés élményével.

A mesébe a gyermek könnyen beleéli magát, azonosulni tud vele, könnyen közlekedik saját valósága és a csodavilág között. A mesében bármi megtörténhet, semmi sem lehetetlen. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Minden nap lehetőséget biztosítani az irodalmi alkotásokkal való találkozásokra.
- Mesélésre, könyvnézegetésre és bábozásra alkalmas nyugalmas hely, eszköz és hangulat biztosítása.

- Fontos, hogy segítsük a gyermek értelmi és érzelmi fejlődését, mesével, verssel, dramatikus játékokkal. Jelenjen meg a metakommunikáció széles skálájának használata.
- A felhasznált népi, kortárs és klasszikus irodalmi anyagok életkornak megfelelő, igényes összeállítása.
- Az óvodában a 3-7éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilágelemei, meséi-, a klasszikus és kortárs irodalmi művek
- A meséket nyelvileg tisztán ejtve, könyv nélkül, megfelelő gesztusokkal tegye képszerűvé.
- Késztesse a gyermekeket az önálló szöveg és mesemondásra.
- Egy mesét, verset többször, többféle módon adjon elő a gyermekeknek.
- Minél több játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókát, dúdolót mondjanak, melyekkel hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.
- A mesélés legyen napjában többször visszatérő tevékenység, mely képi és konkrét formában-feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat, és kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világvilágának kialakítására.
- „Istenes” versek ismertetése különböző alkalmakra (Karácsony, Húsvét, Pünkösöd, Anyák napja, Évzáró)
- Olyan mesék választása, amelyeknek tanulsága, hangulata nem zavarja meg a keresztyén szellemű nevelésünket, hanem inkább erősíti azt

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- A gyermek szívesen vesz részt a népi és irodalmi alkotásokkal való találkozások alkalmával.
- A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása, az önkifejezés egyik módja
- A szeretet, a jóság, a gyűlölet, a nagyravágyás, szerénység, összefogás, részvét, stb. elvont fogalmait, az emberi érzések tükrében, konkrét, belső képi formában ismeri meg a gyermek.
- Szívesen néz könyveket, és vigyáz azokra.
- Kedvvel bábozik, és részt vesz a dramatikus játékokban.

- Önállóan mesél, s az elkezdett történetet folytatja.
- Meg tudja jegyezni a tanult verseket.
- Szókészlete gyarapszik

5.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

„Az éneklés a hit után az Isten legcsodálatosabb ajándéka” (Luther Márton)

CÉLJA:

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek. Ezek felkeltik a zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvoda ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az éneklés, zenélés, a tánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta, spontán utánzásával.

„ A zene, lelki táplálék, és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal meg. Teljes lelki élet zene nélkül nincs.”(Kodály Zoltán)

A zene hasznos eszköze az Istenre való odafigyelésnek és az Istennel való kapcsolattartásunknak, hálaadásunknak.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

„Hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak” (Kolossé 3:16)

- vegye észre a tehetséges, jó hallású gyermekeket, őket kiemelten fejlessze
- sokat és tisztán énekeljen, törekedjen a zenei élmény nyújtására

- az életkornak megfelelő hangterjedelmű énekeket válasszon
- teremtsen alkalmat a zenei kreativitás kibontakozására
- az alapvető feltételeket teremtsen meg az énekes játékokhoz
- segítse elő és formálja a gyermek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását
- gyűjtsön népi énekes játékokat, ezeket gyakran játssza a gyermekekkel
- gondoskodjon arról, hogy a zene mindig örömforrás legyen
- ösztönözze a zenei alkotókedvének kialakulását
- használja ki a zene elcsendesítő, feszültségoldó hatását
- vegye figyelembe az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál az igényességet, az évszakokhoz, néphagyományokhoz és az ünnepekhez kapcsolódó anyagot válasszon,
- migráns gyermekek számára biztosítsa az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését szolgálja dalainak közös éneklésével
- az interkulturális és multikulturális nevelési módszerek beépítésének figyelembe vétele - érdekében válasszon más népek dalaiból, zenéiből, ünnepi szokásaiból
- igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotások is szerepeljenek az anyagban
- a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- fejlessze a gyermek ritmusérzékét, hallását, zenei mozgását
- az óvoda pedagógus feladata a keresztyén énekek kiválasztásánál:
- szöveg szerint: olyan éneket válasszon, aminek a szövege érthető, rövid, kapcsolódjon bibliai történethez, kapcsolódjon az ünnephez
- dallam szerint: szép legyen és értékes, formálja a zenei ízlést, feleljen meg a gyermekek hangterjedelmének
- A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.
- Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármelyik szakaszában
- vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik

- a magyar néptáncainkat ismerjék meg, népi hangszer kíséretére tudjanak néhány lépést, - mozdulatot eltáncolni egyénileg és párokban, ezt örömmel végezzék
- tisztán, helyes tempóban énekelnek csoportban, egyénileg
- felismeri a dallamot, ritmusmotívumot tud létrehozni, visszatapsolni, tud dallamot bújtatni, visszaénekelni
- érzékeli a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú közötti különbségeket
- a tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudja különböztetni
- érzékeli, és le tudja hozni az egyenletes lüktetést, ritmust
- bátran használja a hangszereket, felismeri azok hangját (furulya, xilofon)
- ismer néhány néptánc mozdulatot, szívesen végzi csoportban
- zenehallgatásnál figyelmes, érdeklődik, szívesen hallgatják
- képesek megadott kezdőhangot átvenni
- tudnak emlékezetből néhány mondókát, éneket egyedül is
- természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban (születésnapok köszöntésekor, játékokban, kiránduláskor, ünnepekkor)
- korának megfelelő egyházi énekeket ismer, ünnepeken éneklő (karácsony, pünkösöd, húsvét)

5.4. RAJZOLÁS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

„ A szépség mindenütt ott van. Nem rajta múlik, hogy nem tudjuk meglátni.” (Robin)

CÉLJA:

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a

gyermek tér-forma és szín képzeinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

„Az ábrázoló tevékenység nem más, mint a világról kialakított vizuomotoros reprezentáció.”

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Ébresszen kedvet a gyermekben az ábrázoláshoz, kreatív önkifejezésre. Éljen át velük az élményeket
- Egész nap biztosítson helyet és változatos eszközöket a különböző tevékenységekhez a teremben és a szabadban. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Teremtsen nyugodt légkört és elegendő időt a különböző tevékenységekhez
- Ismerje jól azokat a technikákat, amelyeket bemutat és gyakoroltat a gyermekekkel
- A skanzenben népi kismesterségek tudói adják át tudásukat a gyermekeknek (mézeskalácsos, kosárfonó, hímző, szövő mesterek)
- Ismerje a gyermekrajzok fejlődésének szakaszait
- Ismertesse a gyermekkel a szokásokat, szabályokat, de ne korlátozza le a fantáziavilágukat, tartsa tiszteletbe az önálló elképzeléseiket, kreativitásukat
- Tanítsa meg saját és társai munkájának megbecsülésére
- A különböző vizuális tevékenységeket előzze meg élménynyújtás, Isten csodálatos alkotása a teremtett világ, a természeti szépségek megfigyelése
- Szentendre múzeumi és a Skanzen megismertetése, a különböző tevékenységeken való részvétel, s ez által a város és a hagyományaival, értékeivel való megismerkedés
- Múzeumokban ismerkedés mai alkotók műveivel, ezek esztétikai élményt jelentsenek
- Érzelmileg kötődjenek népi hagyományainkhoz, értékeinkhez
- A gyermek fejlesztésénél tartsuk szem előtt a fokozatosságot mind az anyag és az eszközök használatát illetően
- Mindig a nagymozgásokból induljunk ki, és fokozatosan tanítsuk a gyermekeket a finom-motorikai mozgásokra
- Az eszközök használatának készségének fejlesztése (zsírkréta, ceruza, festék, ragasztó, tű, olló, gyurma, agyag stb)

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYEI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- a gyermekek önállóan megtalálják és használják az ábrázolási vágyukhoz szükséges eszközöket
- Meg tanulnak különbséget tenni színek és formák között
- Örömmel készítenek ajándékot beteg társaiknak, szüleiknek (pl. körmöcskézett nyaklánc, karkötő édesanyjuknak)
- Kreatívan elkészítik, vagy újraalkotják elképzeléseiket, élményeiket
- A megfigyelt élményeket felhasználják és azokat egyéni módon jelenítik meg
- Munkájukat előre meg tudják tervezni
- Meglátják a szépet és tudnak gyönyörködni benne, rácsodálkozni
- Meg tanulnak véleményt alkotni saját és társaik munkájáról (megbecsülik egymás munkáját, vigyáznak rá, nem gyúrik össze, nem firkálnak rá, kijelölt helyen tudják elhelyezni
- Építik és szépítik környezetüket
- A természetben található anyagok (pl. Duna parti kövek, ágak, virágok) adta lehetőségeket tudják kihasználni alkotásaik során
- Kialakul az íráshoz szükséges finommotorika a különböző szövések, hímzések, varrások, körmöcskézés technikájának elsajátítása

5. 5. MOZGÁS

„Isten adja a növekedést!”(1Kor. 3,6)

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készséges és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodás kor a természetes hely - helyzetváltató - és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyet sokszínű, változatos és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek

személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondoskodás fejlődésére.

A spontán játékokban, azon belül a szabad játékokban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés mindennapján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izom egyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

CÉLJA:

Az egyéni szükségleteket figyelembe véve a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a mozgás megszerettetése, mozgás igényének kialakítása a gyermek további életére, felnőttkorára. Természetes mozgások, testi képességek fejlesztése, egészségvédelem, egészségmegőrzés, egymásra figyelés képességének fejlesztése. A térben való tájékozódás, helyzetfelismerés fejlesztése, a gyermeki személyiség akarati tényezőinek alakítása.

Mozgásra minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani, teremben és szabad levegőn, eszközökkel vagy a nélkül, tervezett, szabad vagy spontán formában, az óvodai nevelés minden napján.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Szabad, spontán mozgás lehetőségének biztosítása.
- Szervezett mozgások - Mindennapos testnevelés megszervezése, rendszeres végzése.
- Mozgásra alkalmas tér, idő, eszköz megteremtése, előkészítése.
- Évente egyszer nyilvános sportnap megszervezése az óvodavezető kezdeményezésével, ahol a rendszeres mozgás fontosságára hívjuk fel a gyermekek és a szülők figyelmét.
- Óvodai sportnap rendezése, ahol sportválasztó és kedvcsináló változatos mozgásformák bemutatása valósul meg.
- Óvodai foci- bajnokság a szülők bevonásával. Játékos verseny, ahol minden gyermek nyer, és egészséges versenyszellemet tanul.
- Kötelező a mozgástevékenység előtt a tiszta padló, légcseré biztosítása.
- A mozgáshoz szükséges öltözék bekérése a szülőktől (praktikus, egyszerű, kényelmes, a célnak megfelelő legyen).
- A gyermek, utánzó képességére való építés, megfelelő óvodapedagógusi mozgásminta alkalmazása.
- A feladatok rövid, pontos és érthető megfogalmazása az életkori sajátosságokat figyelembe véve.
- Sajátos nevelési igényű, Hallássérült és Beszédfogyatékos gyermekek integrálása, differenciált feladatadás.
- Baleset megelőzésre való figyelmeztetés.
- Állandó pozitív megerősítés.
- Szükség esetén segítség nyújtása.
- Sok kézi-szer használata, változatos mozgásformák és kiinduló helyzetek alkalmazása.
- Holtidő, várakozási idő minimalizálására való törekvés.
- Felkészültség, tevékenységek felépítése a tanult didaktikai módon.
- Lehetőség szerint a mozgás szabadban történjen. Évszakok sajátosságainak figyelembe vétele (tél, hógolyózás, szánkózás)
- A gyermek minden izomzatára kiterjedő mozgás biztosítása:

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Tud utánzó mozgásokat végezni.
- Megérti, és pontosan végrehajtja a feladatokat, utasításokat.
- Szívesen és örömmel vesz részt a különböző mozgásokban.
- Erősödik, állóképessége nő és mozgástempója gyorsul, mozgása összerendezett és harmonikus lesz.
- A feladatokat különböző irányokban végre tudja hajtani.
- Ügyesen bánik a kézi-szerekkel.
- A feladatos futójátékokban, versengésekben sikeresen szerepel.
- Tud keskeny felületen feladatokat végrehajtani, egyensúlyérzéke fejlődik.
- Jelre, irányváltoztatásra képes, ritmustartás mellett.
- A gimnasztikai gyakorlatokat pontosan végrehajtja.
- Kialakul az együttműködő képesség, társakra való figyelés képessége, a szabálytudat, szabályok betartásának képessége.
- A mozgásigény kielégítése játékos, versengéses formában valósul meg
- A vereséget, kudarcélményt jól tűri, megfelelően kezeli.
- Kialakul az igénye a mindennapos testmozgásra.
- Az alapvető mozgáskészségek fejlődnek, az önálló testedzés igénye kezd kialakulni.
- A szülők számára értékként jelenik meg a mozgásos közös tevékenység, a közösségi kapcsolatok alakulnak

5. 6. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

„Mi az ember a természetben? Semmi a végtelenhez képest, minden a semmihez képest, valami a semmi és a minden közt középen.” (Pascal)

CÉLJA:

Tevékenységben megvalósuló tapasztalatszerzés útján olyan életmód, viselkedés, szokás- és értékrendszer átadása, mely megalapozza az élő- és élettelen környezetünkkel való harmonikus együttélést. Felfedeztetjük a valóságot. Célunk hogy a gyermekben pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezethez, fontos legyen számukra mindezek megőrzése, védelme, ezzel megalapozva a

környezettudatos magatartás megalapozását, kialakulását. A gyermek, miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükséges. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúraértékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Cél a lelki élet egészségének megőrzése, helyes önértékelés és egészséges, megfelelő énkép kialakítása.

Fontos a feladattudat felébresztése a gyermekekben a teremtett világ felé, így a környezet megismerése, szeretete, védelme feladatunk is lesz. Tudatosuljon a gyermekben, hogy az embernek ez Istentől kapott feladata.

Csoportszobák kialakításánál törekedünk a gyermek-és természetbarát környezet megvalósítására.

Környezetvédelmi tevékenységek pl. szelektív hulladékgyűjtés ok-okozati összefüggései, projektnapok (téma napok) szervezése

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Tevékenységek szervezése tudatosan, tervszerűen, a Biblia tanítását alapul véve.
- A szülőföld, néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, hazaszeretetre nevelés.
- A tevékenységeket, jelenségeket elsősorban természetes közegükben mutassa be.
- Sokoldalú, minden érzékszerven megvalósuló tapasztalatszerzés, élmények útján juttassa el a gyermekeket az ismeretekhez.
- Megfigyelések végzése az évszakok változásával és az időjárás jellegzetességeivel kapcsolatban.
- Megfelelő helyet, időt, alkalmat, eszközt biztosítson a spontán és tervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítása.
- Környezetvédelmi tevékenységek pl. szelektív hulladékgyűjtés ok-okozati összefüggései, projektnapok (téma napok) szervezése
- A gyermek önálló véleményalkotásának elősegítése, döntési képességeinek fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában továbbá a fenntartható fejlődés

érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

- A természeti, társadalmi és épített környezet megismertetése, kiemelve az óvodának és környezetének helyi sajátosságait.
- A külső világ megismerése során matematikai tapasztalatoknak és ismereteknek az átadása.
- Egészséges ítéletalkotásra neveljen, a tevékenységekben tükröződjön a keresztyén szellemiség.
- Társadalmi környezet megismertetése, hangsúlyozottan a családra, azt alapul véve, kiegészítve tovább bővítése az egyházra, gyülekezet megismertetése, elfogadás, pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása (Pünkösdi hétfői családi nap). Környezetünk védelme hitünkéből adódó feladat.
- Természeti- társadalmi élet összefüggéseinek érzékeltetése az ünnepek megtartásán keresztül.
- Természeti környezet védelmének érdekében a családok bevonása, programok szervezése (óvoda kertjének ápolása, hulladékgyűjtés, családi kirándulások, Madarász ovi stb.).
- Állatok világnapjáról (október 4.), Vizes Élőhelyek Világnapjáról (február 2.), Vízi világnapjáról (március 22.), Föld napjáról (április 22.), Madarak és fák napjáról (május 10.), Környezetvédelmi Világnapról (június 5.) való megemlékezés, csoportonként program szervezése.
- A szüret megünneplése.
- Minden csoportban természetsarok kialakítása.
- Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása.
- Takarítási világnap (szeptember 20.) során az óvoda szebbé tétele. Csoportonkénti programok szervezése. (babaszoba-takarítás, babaruha mosása, udvarrendezés. stb.)
- Foglalkozások megismertetése. Orvos gyógyító munkájának megismertetése. Testünk, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése. Egészségtudatosságra nevelés.
- Márton nap megünneplése (november 11.)
- Lakóhelyünk, épített környezetünk megismerése: szobrok, épületek, múzeumok. Könyvtárlátogatás szervezése.

- Minden csoport téli élményszerző kirándulást szervez. A természet megfigyelése, az évszak jellemző jegyei. Az időjárás jellegzetességeinek követése. Téli élmények a hóban.
- Hazánk téli növény és állatvilágának, az állatok téli életének megismertetése. Madáretetés.
- A Víz világnapja, illetve a Vizes élőhelyek világnapja alkalmából séta a helyi vizes területhez. Megfigyelések végzése. Játékos vizes feladatok, kísérletek megoldása csoportonként.
- A (városi) közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök. Gyalogos közlekedési szabályok megismerése.
- Az érdeklődés felkeltése a lakóhelyünkön végezhető természetvédelmi lehetőségekre: Hulladékgyűjtés, természetbarát anyagok használatának megismertetése, természeti környezetünk védelme, óvása, energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának hangsúlyozása. A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Tud tájékozódni, tudja hol él (ország, város, utca, házszám)
- Tudja a saját, szülei, környezetében élők nevét, foglalkozását, óvodája nevét és megközelítését. Tudja születési helyét, idejét.
- Ismeri a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat, gondozásukat, védelmüket.
- Ismeri a színeket, számokat, eligazodik a 10-es számkörben.
- Ismeri az évszakokat és azok tulajdonságait, hónapokat, napokat, napszakokat és tulajdonságait.
- Ismer néhány foglalkozást, mesterséget.
- Különbséget tud tenni vízi-, légi- és szárazföldi közlekedési eszközök között.
- Alapvető gyalogos közlekedési szabályokat ismer.
- Ismeri testét, érzékszerveit, azoknak funkcióját, védelmét, ápolását
- Ismerik, és megnevezik a három egyház templomát, berendezési tárgyait, főbb tulajdonságait.
- Szándékos figyelemre képes, tartalma, terjedelme bővül.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.

- Kialakulnak a környezettudatos magatartás alapjai.
- Kialakul gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásforma, életvitel, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűd.
- felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással közreműködnek gyermekeink az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében
- megalapozódik gyermekeinkben a természet, és társadalmi környezet- benne az ember-harmóniájának- megőrzését szolgáló szokásrendszer
- Megvalósul a tapasztalaton alapuló környezeti nevelés; kialakul a természethez való pozitív kötődés.
- megvalósul a rendszerszemléletre nevelés; képessé válnak a gyermekek arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, meglátják a problémákat és az azok közötti összefüggéseket.
- gyermekeink megismerik a népszokások eredetét és jelképeit
- tudatosan alakul gyermekeinkben a tevékenykedtetés során, környezetünk és a hagyományok megismerése
- a szabadidő hasznos eltöltésének igénye alakul
- megvalósul a sokszínű tevékenységek átélése közvetlen környezetben, illetve a tevékenység és a mozgás pozitív hatása az értelmi fejlődésre; mozgásigényük kielégül
- gyermekeink a környezettudatos életmód elemeit megismerik; az egészséget befolyásoló környezeti tényezőket felismerik; a környezettudatos magatartás megalapozódik; a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakulnak

5.6.1. A KÖRNYEZŐ VALÓSÁG FONTOS JELLEMZŐI, A FORMAI ÉS MENNYISÉGI VISZONYOK

CÉLJA:

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben is alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér, sík és mennyiségsszemlélete.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre,
- hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján.
- Végezzenek sorba rendezést, megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint.
- A számfogalom megalapozására végezzenek mérési, összemérési feladatokat mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.
- A gyermekek szerezzenek tapasztalatokat a geometria körében (például építéssel, síkbeli alkotásokkal stb.). Jussanak el a geometriai formák felismeréséig.
- A tükörrel való tevékenység által tájékozódják jól térben és síkban ábrázolt világban.
- A természetes élethelyzetben az óvodai élet folyamán alakítsák át tevékenységváltáskor tárgyi környezetüket.
- Idői, tér, nagyság, mennyiség, súly, észlelése, felismerése.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A gyermekek általában képesekké tehetők arra, hogy az óvónő kérdéseit, gondolatát
- megértsék, kövessék.
- Képesek jól ismert tulajdonságok szerint válogatás folytatására, sorba rendezés
- kiegészítésére, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére.
- Értik és helyesen használják az év során szereplő mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást, kifejező szavakat (pl.: hosszabb, rövidebb, legrövidebb stb., több, kevesebb).
- Hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni, az összemérés alapján helyes megállapítást tudnak tenni.
- Össze tudnak mérni két halmazt párosítással (legalább 10-ig), az elemek különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.
- Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 10-ig.
- Építései, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye továbbra is a szemléletfejlődés: azonosítani tudnak különféle helyzetükben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képesek megépíteni a mintával megegyező elemekből és színben, nagyságban eltérő elemekből is kirakni térbeli és síkbeli alakzatokat.

- Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerű tulajdonságokat meg is nevezni.
- A térben való tájékozódásban elérhető a jobbra-balra irányok és állások megkülönböztetése; értik és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat (pl.: alá, fölé, közé; alatt, fölött, között).
- A síkban megszokott megegyezést megértik (mit értünk a vízszintes síkban az alatt, fölött szavakon).
- Matematikai tartalmú ismereteket használ, síkban és térben. Megkülönbözteti a jobbra-balra irányokat, érti a helyeket, kifejező névutókat.

5. 7. MUNKA

„És fogja az Úristen az embert és elhelyezte az Éden kertjében, hogy azt művelje és őrizze.”
(1 Móz. 2,15)

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka, és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek)

A gyermek munkajellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység, a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége.

A munka ebben az életkorban szervesen összefonódik a játékkal, annak indítékai is megegyeznek: ilyen az érdeklődés, a kíváncsiság, a tevékenység lehetősége, az eszköz, a műveletek vonzereje motiválja a gyermeket. Törekedjünk arra, hogy a gyermekeknek ne kényszer legyen a munka, hanem pozitív élményeken keresztül értse meg, hogy Istentől, mint szeretett lénytől kapjuk feladatainkat.

A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Az óvodában a munkatevékenységek végeztével célunk a szolgáló élet alapjainak lerakása.

A másokért tett tevékenységben örömet találjanak. A szépen megterített asztal, az állatok, növények gondozása, a kerti munka során termelt zöldségek, gyümölcsök közös elfogyasztása megerősítik abban, hogy a legnagyobb öröm a másokért végzett munka, s az, ha önzetlenül teszi mindezt.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel. Vegyes csoportban a gyermek-munka szervezésének leglényegesebb szempontja, hogy minden korosztály számára találjunk megfelelő feladatot. Fontos, hogy az óvodapedagógus figyelje a gyermekek egyéni fejlődését és ezt cselekvő-felfedező tanulásszervezéssel segítse elő.

A munka segít kialakítani az együttműködési készséget, a céltudatosságot, az önállóságot és az önfegyelmet, továbbá jó lehetőség a tapasztalatszerzésre is. Az újrakezdés, a hibajavító próbálkozás pedig edzi az akaratot, az eredményre törekvést.

Akaratukat időnként értékeljük, érvényesítve a differenciált elvárást.

CÉLJA:

- A munkavégzéshez szükséges, készségek, képességek, jártasságok kialakítása, a gyermekek munkához való pozitív viszonyuk megalapozása és a közösségi kapcsolatok formálása.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATA:

- Megfelelő helyet, időt és eszközt biztosít.
- Megismerteti a munkaeszközöket, azok használatát, s a munka hasznát.
- Cselekvő-felfedező tanulásszervezés
- Az óvónő motiválja a gyermekeket pozitív ösztönzéssel.
- Jó példával jár elől.
- Próbáljon a munkába mindenkit bevonni, ne mindig ugyanazokat a gyermekeket tevékenykedjenek.
- A munka jellegű tevékenységekben segítőtársunk lehet a szülő
- A nagyszülők régi mesterségekkel ismertethetnek meg bennünket: pl.: kovács kenyérsütés, lekvár főzés.
- Az állatok gondozása, kertünk ápolása sok-sok élménnyel gazdagíthatja gyermekeink életét éppen úgy, mint a családok kertjében végzett munkálatok megszervezése. Mindez segít feladattudatuk felébresztésében, kitartásuk megalapozásában, mivel a teremtett dolgoknak rendszeres gondoskodásra van szükségük a fennmaradáshoz.

Így válik az óvodai munka az iskolai tanulás előfutárává, ahol a teljesítménynek már meghatározó szerepe lesz.

MUNKA FAJTÁI:

- Önkiszolgálás: testápolás, étkezés, öltözködés, környezet rendjéért végzett feladatok.
- Közösségért végzett feladatok: naposi munka, felelősül munkája, alkalmi megbízások.
- Munka jellegű tevékenység: teremben, udvaron.

A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos pozitív értékelést igényel. Fontos a konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelés.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYEI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Ismeri a munkaeszközöket és tud velük dolgozni.
- Fejlettségi szintjének megfelelően elvégzi a rábízott feladatot.
- Szívesen végez a közösségért munkát, alkalmi feladatokat elvállal.
- Igényessé válik a környezete rendje, tisztasága iránt.

5.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

„De te maradj meg azokban, amiket tanultál, és amik rád bízottak, tudván kitől tanultad.

És hogy gyermekségedtől fogva tudod a szent írásokat, amelyek téged bölccsé tehetnek az üdvösségre a Krisztus Jézusban való hit által.” (2Timóteus 3,14-15)

CÉLJA:

Óvodában a tanulás – olyan szervezett tevékenység, amely folyamatos, jelentős részben utánzásos spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre.

Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodás korú gyermeket természetes tevékenységi vágya utánzásra, cselekvésre ösztönzi. Eközben hasznos tapasztalatokra tesz szert, tanul, fejlődik

Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során, épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A TANULÁS LEHETSÉGES FORMÁI AZ ÓVODÁBAN:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás /szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- játékos cselekvéses – vagy – cselekvő felfedező tanulás, gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás

A tanulás folyamata beépül az integrált tevékenységekbe, így a gyermekek sokféle tapasztalatot szerezhetnek, gondolkodásmódjuk komplex módon fejlődik. Az óvodás korú gyermek befogadja az őt ért hatásokat, raktározza információit. Az óvodapedagógus feladata, az ismeretek oly módon történő átadása, hogy a gyermek megérezze, megtapasztalja az Isten igéjének igazságait.

A kíváncsiság, a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá, probléma érzékennyé a gyermeket, ehhez szükséges a cselekvő-felfedező tanulásszervezés. A tanulási folyamat során a gyermekeknek lehetőségük van a próbálkozásra, tévedések utáni újramegzézésre, a hibák javítására minden következmény nélkül, így olyan attitűdöket alakítunk, amelyek képessé teszik őket arra, hogy váratlan élethelyzetekkel megbirkózzanak és egyre több örömet leljenek az önfejlesztő tanulásban.

A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabbak az őt ért benyomásokra, s nyitva áll a szívük az Isten dolgai iránt. A tanulás a gyermek világgépének alakulását is befolyásolja, ezt felismerve ki kell használni a tanulásban rejlő összes lehetőséget.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- Az óvodapedagógusnak törekednie kell a komplexitásra, mert a gyermek a világot komplex módon ismeri meg és fogadja be.
- Törekednie kell a cselekvő-felfedező tanulásszervezésre.

- Lényeges, hogy az óvónő helyesen mérje fel a gyermek képességeit, és ahhoz mértén fejlessze a gyermek érzékelését, észlelését, emlékezését, figyelmét, képzeletét és gondolkodását.
- Ismerje fel a tehetséges gyermekeket és segítse az ő kiemelt fejlesztésüket
- A beszéd fontos eleme a tanulási folyamatnak. A megfelelő kommunikáció serkenti a gondolkodást, a gondolkodás fejlődésével eredményesebb lesz a tanulás.
- Az Óvodapedagógus a tanulás irányítása során, a személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakozását.
- A 3-4 éves gyermekeknél elsősorban a cselekvések, bemutatások, spontán szerzett ismeretek, tevékenységek alapozzák meg az ismeretszerzést.
- Az 5-6-7 évesek már igénylik a pedagógus által irányított, megtervezett, magyarázatokkal, cselekedtetéssel, mélyebb összefüggések feltárásával szerzett ismeretek feldolgozását, a tanultak rögzítését.
- Az óvodapedagógus segíti a gyermek jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakulását és fejlesztését, spontán szerzett tapasztalatainak rendszerezését, bővítését; biztosítja a gyermek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességeihez igazodó tanulási kereteket.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat - hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás, az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre

Az iskolába lépés elsődleges feltétele a gyermek érettsége, amely különböző életkorban alakulhat ki, ezáltal nagy egyéni eltéréseket mutatva. Mindezt figyelembe véve tárjuk fel, mikor válik stabilá a gyermek, - testileg, lelkiileg, szociálisan, pszichikusan – a sikeres iskolai élet megkezdésére, illetve ehhez kapcsoljuk mindazon mutatók összességét, amelyek az óvodáskor végére a fejlődés várható jellemzőjeként jelennek meg pedagógiai munkánk eredményeként.

AZ ISKOLAKEZDÉSHEZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK:

- A gyermekek, legyen képes a különböző gondolkodási műveletekre - következtetés,
- ítéletalkotás, összehasonlítás;
- ismerje el az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket;
- tevékenység végzésekor legyen kreatív, keressen többféle megoldást;
- szándékos figyelmét tudja irányítani, legyen tartós;
- ismert feladatvégzésnél legyen önálló, kíváncsi, felfedező
- szókincese, beszéde legyen változatos, gondolatait érthetően, mondatot alkotva legyen képes közölni.
- Fontos gyermekeknél a testi, a lelki és a szociális fejlettség.
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

TESTI FEJLETTSÉG:

- Az egészségesen fejlődő hatéves korú gyermek eljut az első alakváltozáshoz, megkezdődik nála a fogváltás.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró lesz.
- Mozgása összerendezett, mozgás - koordinációja és finommotoros készsége fejletté válik.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan tudja irányítani.
- Ismeri az irányokat, jól tájékozódik a térben.

LELKI FEJLETTSÉG:

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek nyitott érdeklődéssel várja az iskolát.
- A tanuláshoz szükséges képességei, folyamatosan fejlődnek.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés felidézés
- Megjelenik a szándékos figyelem is.
- Érthetően összefüggően kommunikál.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait.

SZOCIÁLIS FEJLETTSÉG

- Képesek kapcsolatot teremteni a felnőttekkel, és társaikkal.
- A szabályokhoz alkalmazkodnak, betartják azokat.
- Megfelelő önállósággal, önbizalommal és önértékelő képességgel rendelkeznek.
- Képes önálló problémamegoldásra, az esetleges kudarcélmény elviselésére.
- Igénye a helyes viselkedési szabályok betartása.
- A helyes „Én” kép kialakulásával párhuzamosan kifejlődik kritikai érzéke, képes a különbözőség iránti toleranciára.
- Erkölcsi érzelme fejlett, akarata és kitartása erősödik, megszilárdulnak a pozitív akarati tényezők.
- Az egyén sikere közös élménnyé válik, a közösség sikere büszkeséggel tölti el az egyént.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő gyermekek esetében folyamatos speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A beiskolázásnak törvényi háttere van, a Köznevelési Törvény szabályozza.

Legfontosabb változás az iskolakötelek, május 31-ről augusztus 31-re változott.

- Normál esetben a szülő, az óvónővel közösen megbeszélve - figyelembe véve a gyermek egyéni érési folyamatát – döntenek el, mikor mehet iskolába. Ha nem egyezik a 2 vélemény, akkor Nevelési Tanácsadó véleményét kérhetik.

Az általános iskolák évek óta nagyon jó programokkal, különféle módon adnak lehetőséget a tájékozódásra. Mi a januári szülői értekezletre meghívjuk a leendő első osztályos tanító néniket, egy közvetlenebb bemutatkozásra, beszélgetésre.

Kivételes esetben (képesség lemaradás) a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői Bizottság segítségét igénybe vesszük.

A HÁROM ÉVES KORTÓL KÖTELEZŐ AZ ÓVODÁBA JÁRÁS (2014.szept.1-től)

- ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az eddig leírt fejlettség
 - hallásfogyatékos gyermekkel szurdopedagógus foglalkozik
 - a beszéd fogyatékos gyermekkel logopédus
 - és mindkettővel fejlesztőpedagógus
- A Szakértői Bizottságok Törvényben előírt ideje szerint kontroll vizsgálatok végzése,
- iskola előtt megfelelő iskolatípus kérése.

VII. GYERMEKVÉDELEM

Óvodásaink a város különböző részeiről, különböző szociális és kulturális környezetből kerülnek óvodánkba.

A gyermekek nevelése elsősorban a család feladata, óvodánk csak segítő, kiegészítő szerepet tölt be.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen
- ebből a veszélyeztetettek száma
- Hátrányos Helyzetű, Halmozottan Hátrányos Helyzetű száma (HH ezen belül HHH)
- 3 vagy több gyermeces családban élők száma

ALAPELVEK:

- Minden esetben a gyermekek érdekeit kell képviselni, és ezt semmilyen más érdek nem előzheti meg.
- Esélyegyenlőség biztosítása. Minden megkülönböztetés nélkül kell a gyermekek részére a jogaikat biztosítani.
- Mindig azokat a jogokat kell alkalmazni, amelyek a gyermekekre nézve a legelőnyösebbek.

Mindezeket figyelembe véve fontos feladatunknak tekintjük az egyéni sorsokkal való törődést, kiemelten a veszélyeztetett, a Hátrányos Helyzetű, ezen belül Halmozottan Hátrányos Helyzetű gyermekek életének nyomon követését.

CÉLUNK:

A segítségnyújtás és a hátrányok enyhítése lehetőségeinkhez mérten, az óvodai kereteken belül.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek megszervezése.

A családi nevelés erősítésében mintaadás, segítségnyújtás, tanácsadás.

FELADATUNK:

- A törvény betartása.
- Óvodásaink szociális és kulturális hátterének felmérése minden évben.
- A Hátrányos Helyzetű és Halmozottan Hátrányos Helyzetű veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, folyamatos és intenzív megsegítése.
- Gyermekek megillető jogok szellemében szükséges biztosítani az egyenlő hozzáférést, és az esélyegyenlőség feltételeit.

Óvodánk felelőssége a prevenció:

- A gyermekek felmérése, további gondozása folyamatos odafigyelést kíván,
- A gyermekeket, a csoportot évente több alkalommal gyermek és ifjúságvédelmi szempontok szerint ellenőrizni kell.

- Ha szükséges, a további ellátás, / szakellátások, hatósági intézkedések, stb./ a gyermekvédelmi munkatársunk felveszi a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal, használja az Esetjelző lapot.
- Felveszi a kapcsolatot a területi koordinátorral, aki ellátja tanáccsal, illetve megteszi a megfelelő lépéseket, kezdeményezi a gyermekvédelmi támogatás megállapítását.
- A gyermekvédelmi munkaközösség alkalmain tevékenyen vesz részt.
- A gyermekbántalmazások megelőzése érdekében felderítés és tanácsadás családlátogatással, egyéni beszélgetéssel, az óvodapszichológus, családsegítő tanácsadó, esetlegesen gyermekorvos segítségével.

MÓDSZEREINK:

- egyéni bánásmód
- tapintatos, körültekintő beszélgetés
- személyes kapcsolattartás
- segítségnyújtás
- családlátogatás, környezettanulmány
- tolerancia

NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL SZEMPONTJAI:

Ha veszélyeztetettségre utaló jelet látunk:

- elhanyagoló nevelés
- testi-lelki bántalmazás
- kedvezőtlen szociális és kulturális háttér, egészségügyi okok
- erkölcstelen, italozó, szenvedélybeteg életmód

ÓVÓDAVEZETŐ FELADATA:

- törvények maximális betartása és betartatása
- az éves munkatervhez a gyermekvédelmi terv mellékelése
- kapcsolattartás a gyermekvédelmi intézmények vezetőivel
- konkrét nevelési célok meghatározása az adott év gyermekvédelmi helyzete alapján
- meghatározza a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket
- a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeket meghatározza
- a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit kialakítja

- megteszi a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket
- gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről

GYERMEKVÉDELMI FELELŐS FELADATA:

- koordinálja a GYIV munkát,
- részt vesz a továbbképzéseken, megbeszéléseken
- segíti a felderítést
- intézkedik
- környezettanulmányt végez
- kapcsolatot tart a Nevelési Tanácsadóval, a Népjóléti és Gyámügyi Irodával, a Családsegítő Szolgálattal
- Gyermekvédelmi terv elkészítése
 - feladatát a Gyermekvédelmi terv alapján végzi

ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATA:

- családlátogatás
- környezettanulmány
- felderítés
- prevenció
- tapintatos, elfogadó attitűddel közeledés
- adatszolgáltatás
- figyelemmel kíséri a gyermek helyzetét
- fokozottan ügyel a veszélyeztetett, a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre: észreveszi, kiszűri, elküldi a fejlesztő szakemberekhez - akik szükség esetén továbbirányítják a megfelelő szakértőhöz
- a Nevelési Tanácsadó és Szakértői Bizottság véleménye ismeretében, differenciáltan foglalkozik a gyermekekkel, egyéni fejlesztési terv alapján
- tájékoztatni kell a szülőket, a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címéről, ill. elérhetőségeiről

VIII. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

„És aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be.” (Máté 18, 5)

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek: / Knt. 4.§.(12.)/

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

ac) kiemelten tehetséges gyermek

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

8. 1. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEK

8.1.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK:

Knt. 4§. Értelmező rendelkezések (23): „az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Óvodánk az Alapító okiratában az enyhén hallásfogyatékos és a beszéd fogyatékos gyermekek integrációját vállalja fel.

Knt. 47. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

A törvényi előírásoknak megfelelően intézményünkben biztosított a megfelelő feltétel és ellátás.

20/2012 EMMI (VIII:31.) 11. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

- a) óvodai nevelése esetén az óvoda pedagógiai programja a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységet tartalmazza

CÉL:

A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján a sajátos nevelési igény típusához és súlyosságához igazodó pedagógiai feltételek (személyi és tárgyi) biztosítása (megléte) mellett, az óvoda az alábbi gyermekek együttnevelését vállalja a

2/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról-alapján.

- enyhe fokban hallássérült
- beszéd fogyatékos gyermek.

A fogyatékos gyermeknek joga, hogy sajátos gondozást kapjon attól az időtől, amikor a fogyatékoságát megállapították.

Az óvodánkba kerülő fogyatékos gyermekek szakszerű ellátásához megfelelő szakembert biztosítunk.

A speciális ellátás rendszere:

Intézményen belüli ellátás	Terület
Óvónők	Egyéni fejlesztési tervvel fejlesztés
Logopédus	SNI - beszéd fogyatékoság fejlesztése
Szurdopedagógus	SNI – enyhén hallássérült gyermek fejlesztése

A terápiák jellege: egyéni fejlesztés.

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek szüleinek megfelelő tájékoztatása a problémáról és a fejlesztés lehetőségéről.
- Szükség esetén megfelelő szakember kiválasztásában és a kapcsolat felvételében való segítségnyújtás.
- A kiemelkedő területek felismerése, gondozása.
- A kisgyermek személyiségének harmonikus fejlesztése.
- A fogyatékoság jellegéhez és súlyosságához igazított elvárás.

- A korszerű egyéni bánásmódok, módszerek, terápiák, technikák, eszközök megismerése, kiválasztása, használata.
- A funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztése.
- A fejlesztés minden esetben a gyermek pedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex diagnózisára építve történjen.
- A csoportszoba kialakításánál vegye figyelembe az integrált gyermek sajátos igényeit.
- Ismerje meg a gyermek, otthon megnyilvánuló szokásait (gyógyszer, segédeszköz használat).
- A csoport, szokás –és szabályrendszerének kialakítása az integrált gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A gyermek fejlesztése legyen tudatos és tervszerű, amelyben a komplexitás és a folyamatkövetés megvalósul.
- Folyamatos konzultálás a Logopédussal, Szurdopedagógussal, közös tervezés, közös elemzés, szupervízió a szakemberekkel.
- Önképzés SNI gyermekekkel kapcsolatban.
- Egyéni fejlesztési terv készítése.
- Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések meghozatala.
- Az integráció lehetőséget ad a csoport gyermekeiben az előítélet mentesség tudatosítására, a másság elfogadására.

Speciális területek feladatai:

Beszédfogyatékoság:

- bábozás fejlesztő hatásának kihasználása
- drámajátékok
- mozgás-beszéd összekapcsolása
- önbizalom erősítése

Hallásfogyatékoság:

- hallókészülék megismertetése a csoport többi tagjával
- artikulációs beszéd használata

Család-óvoda kapcsolatának feladatai:

- kölcsönös tisztelet, bizalom

- az információ és az ismeretek megosztása
- közös döntéshozatal, a célok, feladatok, prioritások megbeszélése a szülőkkel
- a család és a gyermek egyediségének tiszteletben tartása

8. 1.2. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEK

Knt. 4§.(2) Értelmező rendelkezések: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Alapító okiratunkban nincs erre a területre vonatkozó vállalásunk, jogosultságunk. Ha ennek ellenére gyermekeinkről menet közben kiderül, hogy ilyen problémával küzd, az óvoda csak lehetőségeihez mérten (fejlesztővel, pszichológussal) tud fejlesztést biztosítani.

8.1.3. KIEMELTEN TEHETSÉGES GYERMEK

„Vegyétek észre, ha egy gyermek különleges, nem azért különleges, mert külön akar lenni, hanem azért, mert nem tud más lenni." (Szabó Magda)

Knt. 4.§.(13.) Értelmező rendelkezések: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése Kötelességünk, hogy segítsük őket a továbbfejlődésben.

CÉL:

- fejlesszük a tehetséges gyermek erős oldalát
- erősítsük a gyermek tehetségével összefüggő gyenge területeket
- olyan légkört alakítsunk ki a gyermek körül, amely őt elfogadja, személyiségének fejlődését segíti
- a pihenés lehetőségének megteremtése

Mivel az óvodás gyermek esetében még csak „tehetségígéret”-ről, „tehetséggyanú”-ról beszélhetünk, ezért elsősorban nem képességeket keresünk, inkább adottságokat, lehetőségeket.

Törvényi háttér

- Az Nkt. 18. § (2) bekezdés *j*) pontja szerinti, a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása a Pedagógiai Szakszolgálat feladata
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről – kerületi szakszolgálatok hatáskörébe utalja

Tudomásunk szerint jelen pillanatban ez a rendszer még nagyon lassan áll fel, ezért egyelőre még az óvodára hárul ez a feladat.

ÓVODA FELADATAI:

- korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás,
- a tehetségígéretes gyermek személyiségfejlődésének támogatása, szükség esetén további megsegítésre irányítás,
- tanácsadás, támogatás a szülőnek,

ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- Figyelje a tehetségígéretek, akadályozza meg elkallódásukat.
- Ismerje fel az gyengébben teljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket.
- A tehetség kibontakozásának az alapja a szabadság és a kultúra (környezet), amely a gyermeket körül veszi. Szabadság alatt a mindennapok nyújtotta gazdag lehetőségét értem, kultúra alatt pedig szűkebb és tágabb értelemben vett környezetünket, a családot és az óvodát.
- A szabadsággal való bánást tanulni kell. Az önfegyelemre is szoktatni kell a gyermeket. A szabadság is korlátozott, hiszen a megbeszélte feladatokat el kell végezni. Felelősségtudattal tartozom társaim iránt. A munkát „mára” be kell fejezni, mert a csoport egyszerre ebédel és megy pihenni. A szabadságot és a felelősségtudatot nem lehet adni, hanem valamilyen módon tanítani kell.
- Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak.
- A játék mindenek feletti szerepének biztosítása.
- Intim körülmények, tárgyi feltételek biztosítása fontos, logikai szellemi játékok, sakk.
- A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése.

- Problémák adódhatnak a pszichomotoros képességek, érzelmi-szociális érettség (egyenlőtlen fejlődés) esetleg motivációs területen is.
- Mindenképpen olyan hiányosságokat kell a „gyenge” oldalon értenünk, amelyek a tehetség fejlődését megnehezítik, vagy éppenséggel megakadályozzák.
- A gyermek esetleges gyenge oldalát mindenképpen diagnosztizálni kell, és szakember segítségével fejleszteni kell.

8. 2. A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK DIFFERENCIÁLT FEJLESZTÉSE

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmának meghatározása a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 67/A.§ szerint történik.

Cél:

Esélyegyenlőséget biztosítani a gyermekek számára.

A szociális hátrány okozta zavarok mértékének a lehető legkisebbre csökkentése.

Segíteni abban, hogy minden szociálisan hátrányos helyzetű gyermek elérje az iskolára való alkalmasság szintjét, és időben tudja megkezdeni a tanulmányokat.

Feladat:

- elősegíteni a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járását
- a gyermek és családjának a lehetőséghez képest tapintatos minél alaposabb megismerése
- a problémák, a hátrányos helyzet okozta tünetek felismerése, – ha szükséges az okok kiderítéséhez – szakember segítségének kérése
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására irányuló egyéni fejlesztés készítése
- a fejlesztési lap alapján a folyamatos differenciált fejlesztés megvalósítása
- szülőkkel való partnerkapcsolat kialakítása
- védőnő és óvodaorvos segítségével a gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése

A gyermekek nem azonos érettséggel érkeznek az óvodába, más-más a szociokulturális háttér, mások a hozott alapképességek.

CÉLUNK:

Differenciálással mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítása, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a gyermek igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

A nevelés igazodik a gyermekhez, s ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, családi háttérhez, amelynek a gyermek részese.

Arra törekszünk, hogy tudatosan csökkentsük az előítéleteket. Ennek megszüntetésére együttműködő, befogadó környezetet alakítunk ki az Alkalmazotti Közösség, és partnereink bevonásával.

Az óvoda minden gyermek számára megfelelő pedagógiai feltételeket teremt képességei kibontakoztatásához, az integrációban.

Az óvoda fejlesztőpedagógusa, és logopédusa, lehetőség szerinti számban, az óvodán belül foglalkozik a rászorult gyermekekkel.

FELADATUNK:

- a gyermekek fejlődésének nyomon követése
- az óvónő ismerje az egyéni fejlesztésre szabott módszereket
- tudatosan fejlessze a gyermekek társas kapcsolatait
- alkalmazzon korszerű pedagógiai módszereket
- erősítse tudatosan a család-óvoda kapcsolatát
- a szülőket partnerként vonja be a nevelési folyamatba
- működjön együtt az óvoda, az iskola, a különböző szervezetek a gyermekek fejlődésének segítése érdekében

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI:

- megfelelő, érthető kommunikáció a szülőkkel, együttműködő partnerekkel
- csoportvezetés és csoportalkotás képessége
- szakmai alázat és elkötelezettség az integráció mellett
- szociális érzékenység
- esélyteremtés
- esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

- konfliktuskezelés képessége
- döntésképeség
- előítélet mentesség
- a gyermekek motivációjának erősítésére való képesség
- a gyermek pozitív önértékelésének segítése

Azoknál a gyermekeknél, akiknél az óvónő azt tapasztalja, hogy a spontán fejlődés lassúbb, vagy elmarad, kérjük a megfelelő szakszolgálat segítségét.

IX. EGÉSZSÉGNEVELÉSI, EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az óvodai egészségnevelés célja, hogy minden tevékenységével szolgálja a gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését, harmóniáját.

Az óvoda feladatai:

- az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető módon megfogalmazott ismeretek átadása
- megfelelő egészségvédő magatartásra tanítson gyakorlással, segítséggel és példamutatással
- a szülők bevonása a prevencióba, tematikus szülői értekezletek tartása

1. Erőforrások

Az egészségnevelési – fejlesztési munka színtere elsősorban az óvoda, de a cél eléréséhez fontos, hogy az óvoda, a külső intézményekkel és személyekkel megfelelő munkakapcsolatot tartson:

- Családsegítő- és Gyermejkölési Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Logopédus
- Pszichológus
- Fogorvos
- Védőnő
- Családok (szülők)

- Pedagógusok és más dolgozók
- Iskolaorvos

2. Célok

1. Primer prevenció, mely a betegség megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányul.
2. Az egészségbarát viselkedési formák kialakítása.
3. Az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek átadása, illetve megszerzése:
 - táplálkozás
 - személyi higiénia,
 - öltözködés (kultúrája)
 - környezetvédelem
4. Az óvodai egészségnevelést a következő tevékenységformák szolgálják
 - egészséges táplálkozás megszervezése
 - baleset megelőzés és elsősegélynyújtás
 - mindennapos séta, játék az udvaron
 - levegőzés biztosítása
 - vízfürdő – jó időben nyáron
 - napfürdőzés
 - pihenés, megfelelő nyugalom biztosítása, egyéni alvásigény figyelembevétele
 - a mindennapos testnevelés
 - a testi képességek fejlődésének segítése, mozgásos játékok szervezése, amelyek természetes mozgásokból építkeznek
 - harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
 - óvodai fogorvosi és az iskolai egészségügyi szolgálat (óvodaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele, előadások megtartására
 - óvoda pszichológus igénybevétele
 - a sószoba rendszeres használata
 - a csoportszobák, öltözők, folyosók, mellékhelyiségek és az udvar fokozott és folyamatos tisztán tartása
 - Ovi-Zsaru program a nagycsoportosoknak
 - minden csoportban rendszeresen balesetvédelmi oktatás tartása a tanév elején

- az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése
 - elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása
5. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- A gyermekek önismeretének erősítése játékos szituációkban. Az érzelmi intelligencia fejlesztése a „nem”-et mondás képességének alakításával. Tablókészítés a gyerekekkel az egészséges és az egészségre káros termékekről, veszélyes helyzetekről.
 - Bábelőadás óvodai szinten a televíziózás és számítógép, tablet korosztályhoz illeszkedő helyes használatáról.
 - A stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz - hatások és helyzetek elkerülésével. Csoportban történő játékos konfliktuskezelési technikák, légzőgyakorlatok.

X. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az óvoda, iskolai élet résztvevői egymással, valamint külsőintézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakult együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrásai is.

1.1. Nem anyagi erőforrások:

- Pedagógusok

Az intézmény minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaérték legyen a gyerekek számára.

- Gyerekek

Az intézmény minden gyermekének feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

- Pedagógusok és szülők

Az óvodai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az óvoda, harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit óvodánk is közvetíteni kíván.

- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az intézmény adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az intézményi adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl. féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront.

1.2. Anyagi erőforrások:

- Környezeti neveléssel kapcsolatos pályázatok figyelése.

2. Alapelvek, jövőkép, célok:

2.1. Alapelvek, jövőkép:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása
- a környezetetika kialakítása
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmódra nevelés
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása
- a közösségi felelősség felébresztése
- az egészség és a környezet összefüggései

2.2. Célok

A környezeti neveléssel a célunk:

- a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése
- a természet harmóniájának megőrzése és fenntartása
- hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a foglalkozásokon (pl. környezetszennyezés hatása a környezetre, emberre)
- a gyermekek ökológiai szemléletének megalapozása

- a környezeti szemléletek alakítása a környezet állapotának összehasonlításával,
- a környezeti gondok és megoldási kísérletek bemutatása az eltérő adottságú tájakon
- a környezeti állapot és a környezettudatos magatartás összefüggéseinek bemutatása
- Magyarország természeti és társadalmi értékeinek bemutatása, az érzelmi kötődés kialakítása a hazai tájakon, szűkebb és tágabb pátriájukhoz
- a természet – és környezetvédelem jelentőségének hangsúlyozása
- a gyermekek a megszerzett ismereteik birtokában beláttatni, hogy környezetük állapotáért, a természet védelméért, a földi élet jövőjéért valamennyien felelősök vagyunk
- tudatosítani, hogy a természet állapota az emberek egészségére is hatással van
- a mindennapi életben az egészséges életmód, életvitel igényének kialakítása
- a kirándulásokkal, kísérletekkel kedv ébresztése a környezet tanulmányozására
- a környezetet károsító szennyezőanyagok megismertetése

A valahova tartozás tudatának elmélyítésére, az értékek megbecsülésére és védelmére, a nemzet, a haza és a szűkebb közösség, városunk hagyományainak megismerésére, ápolására és megbecsülésére nevelés fontos célunk.

A magyar népi hagyományok és az értékek tiszteletére, megbecsülésére és védelmére neveljük a gyermekeinket.

3. Módszerek

A környezeti nevelés kiválasztott módszerei:

- alkalmazkodnak az életkori sajátosságokhoz
- játékosak
- minél több gyermeket bevonnak
- cselekvő-tanulásszervezés alkalmazása
- az óvodán túl is hatnak
- egy részük a természetben szervezett
- pozitív szemléletet tükröznek
- kötődnek a napi élethez
- élményt nyújtanak
- érzelmeken át hatnak

- személyes tapasztalatokon alapulnak
- együttműködésre készítetnek
- alapoznak a korosztály kíváncsiságára

XI. ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A nevelési program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszköz és felszerelések jegyzéke

I. HELYISÉGEK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
Csoportszoba	4	
tornaszoba	1	
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	2	1 Logopédiai és 1 mozgásfejlesztő szoba
játszóudvar	2	
óvodavezetői iroda	1	
gazdasági vezetői iroda	1	
nevelőtestületi szoba	1	
elkülönítő szoba	1	
Gyermeköltöző	4	
gyermekmosdó, WC	4	
Kiszolgálóhelyiségek:		
Felnőtt öltöző	1	
melegítőkonyha tálaló-mosogató	1	
Felnőtt mosdó/fürdő	1	
Felnőtt WC	3	
	1	

Mozgássérült Wc	
mosléktároló	1
Egyéb raktár	1
Szertár	1

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
1. Csoportszoba	4	
Óvodai fektető	108	
Gyermekszék	120	
Gyermekasztal	26	
fényvédő függöny	20	
Szőnyeg	9	
játéktartó szekrény vagy polc	12	
Fektető tároló/Szekrény épült	4	
élősarok állvány	4	
Hőmérő	5	
óvodapedagógusi asztal	4	
Felnőtt szék	12	A többi szék a nevelői szobában
Eszköz-előkészítő asztal	4	
textiltároló szekrény	1	Külön
Edény- és evőeszköz-tároló szekrény	4	
Szeméttartó	4	
2.Tornaszoba		

tornapad	4
Tornaszőnyeg	2
bordásfal	1
Óvodai többfunkciós mászó készlet	1
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	3 gyermek egyidejű foglalkoztatásához megfelelő számban

3. Logopédiai- egyéni foglalkoztató, mozgás fejlesztő szoba

a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközökkel:

Beszéd fogyatékos gyermek fejlesztésére

Tükör 120x180cm 1

Logopédiai alapkészlet 1

Hallásfogyatékos gyermek fejlesztésére

Tematikus képek, hangszerek

Szurdopedagógus hozza magával az eszközöket
„Varázsdoboz” fejlesztőkészlettel rendelkezünk

szőnyeg 1

Asztal 1

Szék 5

négy gyermek, egy felnőtt

4. Játszóudvarok

kerti asztal 4

kerti pad 8

babaház 4

Játéktároló kisház 1

Udvari homokozó 4

takaróháló 4 a homokozó használaton kívüli lefedéséhez

mozgáskultúrát,
mozgásfejlődést segítő,
mozgásigényt kielégítő
eszközök 10

5. Óvodavezetői iroda

íróasztal és szék 1-1

Tárgyalóasztal 1 A nevelői szobában

Szék 2

Telefon 1

Könyvszekrény 2

Íratszekrény 1 Zárható

Számítógép/Laptop/ 1

Nyomtató 1

Trezor 1

6. Gazdasági iroda:

Íróasztal 2

Íratszekrény

7. Nevelőtestületi szoba

asztal /nagy ovális/ 1

Szék 15

könyvtári dokumentum 200

könyvszekrény

8. Elkülönítő szoba:

9. Gyermeköltöző

öltözőszekrény öltözőpad 108

10. Gyermekmosdó, WC 16

Törülközőtartó 4

Falitükör 16

Hőmérő 4

Fogmosó pohártartó 4

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

Eszközök, felszerelések *Mennyiségi mutató* *Megjegyzés*

Egyéni tisztálkodó szerek 108

Tisztálkodó felszerelések 16

Fésűtartó

Csoportonként- 4

Fésű, fogmosó pohár
108

körömkefe, szappantartó Csoportonként 4-4

Törülköző 360

Abrosz 40

takaró 108

ágyneműhuzat, lepedő
A szülők kérésére
mindenki otthonról hozza

IV. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Eszközök, felszerelések *Mennyiségi mutató* *Megjegyzés*

szennyesruha-tároló 1

mosottruha-tároló 1

Mosógép (automata) 1

Vasaló 2

Vasalóállvány	1
Szárítóállvány	1
Takarítóeszközök	feladatoknak megfelelő számban
kerti munkaeszközök, szerszámok	feladatoknak megfelelő számban
Hűtőgép	2
Porszívó	2

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Eszközök, felszerelések *Mennyiségi mutató* *Megjegyzés*

1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)

különféle játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő- konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás és bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai
udvari eszközök	Gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben	
mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszámnak megfelelően	
ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszámnak megfelelően	
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képeségeik fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	
értelmi képességeket (érezékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	

ábrázoló tevékenységet
fejlesztő (rajzolás, festés, gyermekcsoportonként a
mintázás, építés, gyermeklétszámnak
képalakítás, kézimunka) megfelelően
anyagok, eszközök

a természeti-emberi-
tárgyi környezet gyermekcsoportonként a
megismerését elősegítő gyermeklétszám
eszközök, anyagok figyelembevételével

munka jellegű gyermekcsoportonként a
tevékenységek eszközei gyermekek 30%-ának
megfelelő mennyiségben
2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök

video (lejátszó)DVD 1

televízió 1

magnetofon 5

diavetítő 4

vetítövásznon 2

hangszer (pedagógusoknak) furulyák, xilofonok
megfelelő mennyiségben
hangszer (gyermekeknek)

egyéni fejlesztést
szolgáló speciális megfelelő mennyiségben
felszerelések

video kamera 1

Flipchart tábla 2

XII. AZ ÓVODA DOKUMENTUMAI

- Alapító okirat
- Házi rend
- Felvételi előjegyzési napló
- Felvételi mulasztási napló
- Óvodai törzskönyv
- Étkezési nyilvántartás
- Iktatókönyv
- Helyi Pedagógiai Program
- Minőségirányítási program
- Szervezeti- és Működési Szabályzat
- Esélyegyenlőségi helyzetelemzés és Intézkedési terv
- Tűzvédelmi Szabályzat, Tűzvédelmi Oktatási Napló
- Munkavédelmi Szabályzat, Munkavédelmi Oktatási Napló
- Éves beszámoló
- Leltár
- A vezető éves pedagógiai és nevelési terve
- Az óvoda éves munkaterve
- Csoportnapló Tartalma:
- Statisztikai adatok
- Napi- és heti rendek
- Gyermekvédelmi bejegyzések
- Szokás- és szabályrendszer
- Eseményterv
- Nevelési terv (fejlesztés célja, feladata, tartalma)
- A tanulás /tevékenységek tervezése (éves- és ütemtervek)
- Szülői értekezletek és fogadóórák jegyzőkönyvei
- Az óvodavezető látogatásainak feljegyzései
- Egyéni fejlődés-fejlesztés dokumentumai:
- Egyéni fejlődési lapok: fejlettségmérő lapok
- Tájékoztató vizsgálat a nagycsoportosok képesség-és készség szintjéről.
- Gyermekvédelmi munkaterv

XIII. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A helyi pedagógiai program érvényességi ideje:

A Fenntartói jóváhagyástól számítva – a nevelőtestület határozata alapján, visszavonásig - érvényes.

A helyi pedagógiai program felülvizsgálata:

A felülvizsgálat 5 évenként történik.

A helyi pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

- Törvényi változás
- Fenntartói feladatváltozás
- Minőségi munka eredményeiből adódó változás
- A nevelőtestület 50+1%-a igényli a program változtatását.

A helyi pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

Az óvodában az óvodavezető irodájában, és a csoportszobákban.

Az óvoda honlapján.

A helyi pedagógiai programról való tájékoztatás kérés és adás rendje:

Tájékoztatást az intézmény Pedagógiai Programjáról az Óvoda vezetőjétől és az óvodapedagógusoktól lehet kérni és kapni, előzetesen időpontot egyeztetve.

A pedagógiai program hozzáférhetősége:

A pedagógiai program nyilvános, az érdeklődők megtekinthetik és elolvashatják.

A programunk a vezetői irodában, a honlapon és a csoportszobákban kerül elhelyezésre.

A hozzáférhetőség helyéről az intézmény falitábláján tájékoztatjuk a szülőket és az érdeklődőket.

A pedagógiai program életbelépése, érvényessége:

A módosított Pedagógiai Program 2020. szeptember 1.-től lép életbe és határozatlan ideig érvényes.

Szentendre, 2020. május.

.....
intézményvezető

XIV. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Elfogadta:

A Nevelőtestület 100%-ban elfogadta

Hat.sz.: 1./2020

Szentendre, 2020. 05. 18.

Dobrik-Lupták Sára
megbízott óvodavezető

Véleményét nyilvánította:

/ Szülők /

Hat.sz.: 1./2020.

Szentendre, 2020.

.....
Szülői Szervezet Elnöke

Jóváhagyta:

Szentendrei Református Egyházközség Igazgatótanácsa

dátum:.....

aláírás:.....